

A méltányosság forradalma

1956 hőseiről

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az 1956-os forradalom Magyarországon a kommunista elnyomás elleni forradalom és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharc volt. A forradalom kapcsán meg kell jegyezni, hogy akkoriban zajlott a szovjet érdekszféra, a szovjet típusú társadalom kiépítése, ebbe a folyamatba viszont közbeszólt Sztálin halála, ezt követően a Szovjetunióban is elismerték Sztálin visszaéléseit. Akkor az egykori

kommunisták is eljutottak arra a döntésre, hogy az út, amit képviselnek, zsákutca. Ezen folyamat kicsapódása 1956. október 23-a és a forradalom – mondta dr. Novák Csaba Zoltán történész, a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet vezetője.

Nagy-Bodó Szilárd

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Sokan keresték – megtalálták a kiskiút

Hatalmas erőkkel vonultak ki a keresőcsapatok kedden délután a Szováta-Szakadát-Vármező övezetbe, miután a hatóságok értesültek egy kiskiút eltűnéséről. Közel négy óra múlva megtalálták, és épségben kivitték a keresett személyt az erdőből.

2.

Ember és állat harmóniája

Az őszi vedlés során az állat felkészül a télre, és hosszabb, sűrűbb, lágyabb szőrzetet növeszt, amely kevésbé vezeti a hőt, és megvédi a testét a hidegtől. A kutyák évente két szakaszban vedlenek.

7.

A klímaváltozás hatásai

Egyre kevesebben kérdőjelezik meg, hogy az emberiségnek mind a klímaváltozással, mind a globális felmelegedéssel szembe kell néznie. Elég csak az elmúlt két hónap időjárására gondolni, és egyből világossá válik, hogy valami nincs rendben.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Karcsúsítás, kivételekkel

Antalfi Imola

Felkapott sajtótéma lett az USR által a parlament elé terjesztett közigazgatási reformcsomag, amelynek lényege az önkormányzatok átszervezése, azaz a lakosság létszáma alapján történő rangsorolása, a fejlesztési régiók megyékké való alakítása, Bukarest esetében a hat kerületi polgármesteri hivatal megszüntetése: kizárólag egy önkormányzat igazgatása alá kerülne a főváros.

Egy ilyen tervezetnek éppen a választások előtt, kampányidőszakban történő benyújtásától valószínűleg a szavazók egy részének a szimpátiáját reméli az USR, amely az egész „átszervezősít” takarékosági, hatékonysági szempontokkal magyarázza, ugyanakkor számíthat arra is, hogy a reformcsomagot a fiókba sülyeszti, hiszen a két nagy párt egyikének sem érdeke lemondani arról, hogy önkormányzatok százai éljen ott legyenek a pártterdek mentén cselekvő polgármestereik. Arról nem is beszélve, hogy jelentéktelen elnevezésű megyéket létrehozva gyakorlatilag semmibe veszik a hagyományt, a történelmi szempontokat. A tervezet szerint a 20 ezer lakosnál kisebb települések nem kaphatnának városi rangot, a község pedig minimum háromezer lakosból kellene álljon, és országosan nyolc nagy megyét hoznának létre, utóbbiak a jelenlegi régiókat alkotó megyék összevonásával alakulnának ki. Természetesen Bukarest és vonzáskörzete egy nagy megye lenne. Az így létrehozott megyék némelyike esetében a történelmi tájegység megnevezése megmaradna (Munténia, Olténia), a többiek nevében csak az égtájukat jelölnék. Már az 1998-ban kreált fejlesztési régiók összetétele is

(Folytatás a 3. oldalon)

napár

OKTÓBER

24

7:53 23.32
18:19 15.40

A nappal hossza:
10 óra 26 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma SALAMON,
holnap BLANKA, BIANKA napja

Az év 298. napja,
hátravan 68 nap

napár

Isten éltesse!

BLANKA: női név, egy germán névnek a latinított formája, ami a spanyol nyelvből vált Európában ismertté. Jelentése: fényes, ragyogó, fehér.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. október 23.

1 €	4,9735 lej
1 \$	4,6113 lej
100 Ft	1,2394 lej
1 g arany	407,9061 lej

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:
max.: 17 °C
min.: 1 °C

Sokan keresték – megtalálták a kisi fiút

Hatalmas erővel vonultak ki a keresőcsapatok kedden délután a Szováta-Szakadát-Vármező övezetbe, miután a hatóságok értesültek egy kisi fiú eltűnéséről. Közel négy óra múlva megtalálták, és épségben kivitték a keresett személyt az erdőből.

Szervezett kiránduláson vett részt egy nyárádszeredai diákcsoport, amikor Szakadát mellett a csoport egyik tagja eltűnt az erdőben. A hatóságokat 14 óra előtt értesítette egy tanár a 13 éves F. Bence távollétéről. A rendőrség azonnal nyilvánosságra hozta a kiskorú eltűnését, megadva az ismertetőjeleit, arra kérve mindenkit, hogy ha információval tud szolgálni róla, hívja a 112-es egységes segélyhívó számot, vagy jelentkezzen a legközelebbi rendőrkapitányságon. A Ro-Alert rendszeren keresztül is figyelmeztető üzenetet küldtek a vidéken élők számára. A megyei katasztrófavédelmi felügyelőség a szováta-i hivatásos és a nyárádszeredai önkéntes tűzoltókat riasztotta, a szeredai iskola is segítséget kért a közösségi oldalakon. A hetedikes diák keresésére indultak a hegyimentők is, a rendőrség keresőkutyákkal és drónokkal kapcsolódott be. A diák eltűnésének hírére számos önkéntes tűzoltó és civil ment a helyszínre, gyalog és motorkerékpárokkal, terepjárókkal indultak neki az erdőnek, de erdészek, vadászok is bekapcsolódtak a keresésbe. Félő volt, hogy ha nem találják meg sötétedés előtt, a vékonyan öltözött gyerek éjszaka megfagyhat az erdőben, vagy vadállatok prédájává válik. A keresés eredményes volt, az egyik szováta-i önkéntes tűzoltó találta meg sértetlenül a fiút, akit terepjáróval szállítottak vissza, szülei és a keresők nagy öröme.

A Maros Megyei Rendőr-főkapitányság kedd esti tájékoztatása szerint a keresésben több mint háromszáz rendőr, csendőr, tűzoltó, hegyimentő, vadőr vett részt, ugyanakkor számos önkéntes is. Az információk szerint a gyerek meguntta az erdei játékot, és vissza akart térni a táborhelyre, de ezt nem mondta el egyetlen osztálytársának vagy tanárának sem, és az erdőben eltévedve éppen az ellentétes irányba indult el. Eltűnési helyétől mintegy tíz kilométerre találták meg.

„Hálával tartozunk mindenkinek, aki egy emberként mozdult meg, és mindent félretéve sietett segíteni a keresésben!” – írta kedd este közösségi oldalán a nyárádszeredai önkormányzat. „Egy önkéntes tűzoltó tevékenysége közben sok drámával, tragédiával szembesül. De a tegnapi napon több száz önkéntes szívéből mintha egy kő esett

Sértetlenül találták meg és szállították vissza az eltűnt kiskorút

Fotó: Facebook

volna le, amikor keresés közben értesítették a csapatokat, hogy Bence megkerült. Függetlenül attól, hogy kik találták meg, egy emberként örvendünk az aggódó szülőkkel, és sikerélményként könyveltük el a tegnapi keresőakciót az ott összegyűlt nyárádmenti önkéntes tűzoltócsapatokkal és önkéntes szülőkkel. Istennek dicsőség, embernek segítség!” – jegyezte fel közösségi oldalára Kacsó István, a nyárádszeredai önkéntes tűzoltóság parancsnoka. A gyors összefogást és a megfeszített munkát sokan elismerték a közösségi oldalakon, volt olyan személy, aki azt jegyezte meg: büszkeség volna most nyárádszeredainak lenni. (GRL)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Folytatódik a korszerűsítés a Meggyesfalvi utcában

Teljes gőzzel dolgoznak a marosvásárhelyi Meggyesfalvi utcában lévő patak hídjának felújításán és szélesítésén, a tartógerendák egy része már a helyén van – tette közzé minap a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. A kivitelező dolgozik az útburkolaton is, ahol zúzott követ raktak le, rövidesen a burkolást is elvégzik. Felhívják a gépkocsivezetők figyelmét, hogy a közlekedés a szóban forgó útszakasz teljes hosszában korlátozva van. Ez a rész alternatív megoldás lehet majd a Marosvásárhely és Maroskeresztúr közötti közlekedésben.

Örtüzet gyűjtanak

Október utolsó vasárnapján 17.30-kor közös örtüzet gyűjt Marosvásárhely Székely Tanácsa és Marosszentgyörgy Székely Tanácsa. Ebből az alkalomból Izsák Balázs, az SZNT elnöke felolvassa Székelyföld autonómiájáról az SZNT kiáltványát. Kalmár Ferenc szomszédságpolitikáért felelős miniszteri biztos tart összefoglalót az európai autonómiatörekvések helyzetéről. Megtekinthető a fotókiállítás Marosvásárhely székely jelképeiről. Az örtűz a Maros-parton, a Víkendteleppel átellenben, a Sörpatika szomszédságában lesz.

Kiállítás az alkotótáborok anyagából

A Maros Mezőségi Művésztelep ez évi mezőbergenyei, csittszentiváni, mezőpaniti és mezőmadarasi alkotótáborainak képzőművészeti anyagából összeállított kiállításorozat második állomása a brassói Reménység Háza galériájában lesz. A megnyitóra október 24-én, ma 18 órakor kerül sor, Bartha Árpád képzőművész méltatja, az egyesületet bemutatja Czirják Lajos elnök. A kiállítás november 20-ig látogatható. A rendezvény támogatói a Bethlen Gábor Alap, a Communitas Alapítvány és a Maros Megyei Tanács.

Operettgála a Kultúrpalotában

A hungarikumként elismert operett napja alkalmából a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület szervezésében gálaműsorra kerül sor október 27-én, vasárnap 19 órakor Marosvásárhelyen, a Kultúrpalotában. Fellépnek: Buta Árpád, Trozner Kincső és Szabó Levente marosvásárhelyi előadóművészek, valamint a Budapestről érkező Nemes Tibor, Cseke Brigitta és Szondi Tamás, műsorvezető Nagy István színművész. A belépés díjtalan.

18. Olimpikus-kupa

Az Olimpikus Sportklub szervezésében a hét végén, október 25–27. között 18. alkalommal tartják meg Marosvásárhelyen a fogyatékkal élő személyek Olimpikus-kupáját. 25-én 18 órakor a Mihai Eminescu Házban kulturális est lesz. Fellép többek között az Olimpikus Mix, a BB Dance, a Mezőfele Gyöngye, a Navara, az alsóvárosi református ifjúsági együttes. 26-án 10 órától a sportszarnokban teremsportokra kerül sor, míg 27-én az olimpiai medencében a versenyzők úszásban mérik össze tehetségüket.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Csütörtöktől új forgalomkorlátozások a Dózsa György utcában

A Dózsa György utca korszerűsítése lassan a célegyenesbe ér – mondja közleményében a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Október 24-én, csütörtök reggel 8 órától november 1-jéig, péntekig a Dózsa György utcában felmarják az aszfaltot, majd új réteget öntenek. A munkálatok a Kaufland körforgalom – Lidl körforgalom közötti szakaszon zajlanak, így a városközpont irányába a forgalom le lesz zárva. Az időjárás függvényében a munkálatok üteme változhat. A forgalmi dugók elkerülése érdekében a gépkocsivezetőknek azt javasolják, hogy amennyiben lehet, válasszanak alternatív útvonalakat.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

26. Bernády Napok

Október 21–25. között a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány szervezésében 26. alkalommal tartják meg a Bernády Napok rendezvénysorozatát. 24-én, csütörtökön (ma) 17 órakor a marosvásárhelyi Bernády Ház tetőtéri galériájában a Művészeti Líceum diákjainak alkotásaiból nyílik kiállítás, díjazták a diákokat, majd a hivatalos megnyitót

alkalmából Barabás István- és Barabás Bortnyik Irén-émlékiállítás nyílik a földszinti galériában. 25-én, pénteken 10 órakor megkoszorúzzák dr. Bernády György sírját és szobrát. 12 órakor a Bernády Házban díjazták a „kincskeresőket”. A rendezvénysorozat záró gálaest 18 órakor kezdődik a Kultúrpalota nagytermében. A Bernády-émlékplakett átadása után fellép

az est díszvendége, Csákányi Eszter Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színésznő, érdemes művész az Amikor találkozom Barisnyikokkal című monodrámmal, Kertész Endre csellóművész közreműködésével. A gálaestre jegyet igényelni telefonon (0265-266-855) vagy személyesen lehet a Bernády Házban (Horea u. 6. szám) 9–17 óra között.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Október 23.

Felvonták a nemzeti lobogót az Országház előtt

Katonai tiszteletadással, Kövér László, a magyar Országgyűlés elnöke és Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter jelenlétében felvonták a nemzeti lobogót az 1956-os forradalom és szabadságharc 68. évfordulóján szerda délelőtt Budapesten, az Országház előtti Kossuth Lajos téren.

A zászlót a Himnusz hangjaira a honvédség díszegysége vonta fel. Az eseményen közreműködött a központi katonazenekar, a 32. testőrezred, a Gróf Nádasdy Ferenc huszárosztály és a nemzeti lovas díszegység.

Az ünnepségen katonai és állami szervezetek képviselői is jelen voltak.

A Parlament főlépcsőjének két oldalán az ablakokban 1956-os, lyukas zászlók lengtek.

Magyarországon 1956 októberében békés tüntetéssel kezdődő, fegyveres felkeléssel folytatódó forradalom bontakozott ki a Rákosi Mátyás nevével összefonódó kommunista diktatúra és a szovjet megszállás ellen.

Az Országgyűlés 1991-ben nyilvánította hivatalos nemzeti ünnepé október 23-át, amit a 2012-es alaptörvény is megerősített.

Az EP nem hagyja magára azokat, akik a demokráciáért küzdenek

Az 1956-os magyarországi hősök öröksége emlékeztessen arra, hogy a szabadságért és a demokráciáért folytatott küzdelemnek örökre kell maradnia, ahogy az Európai Parlament sem hagyja magára azokat, akik a demokráciáért lépnek fel – jelentette ki az Európai Parlament elnöke az 1956-os forradalom 68. évfordulója alkalmából Strasbourgban szerdán. „Emlékezzünk azokra a bátor nőkre és férfiakra, akik kiálltak a demokrácia mellett, akik feláldozták életüket a szabadságért” – fogalmazott Roberta Metsola az EP plenáris ülésén napirend előtti felszólalásában. „Tisztelettel adózunk mindazok rendkívüli bátorsága előtt, akik a szovjet agresszió áldozatai lettek” – fogalmazott az EP-elnök, majd úgy folytatta: 68 évvel a forradalom után emlékezzünk 1956 hőseire, kifejezzük tiszteletünket”.

Örökségük emlékeztessen arra, hogy a szabadságért és a demokráciáért folytatott küzdelemnek örökre kell maradnia – tette hozzá az EP elnöke, kijelentve: az Európai Parlament nem hagyja magukra azokat, akik a demokráciáért lépnek fel. (MTI)

Uniós biztos: A kiutasítottak visszaküldésének hatékonyabbnak kell lennie

Az Európai Bizottság új jogszabályok előkészítésébe kezd annak érdekében, hogy az uniós maradásra jogosulatlanok visszaküldése hatékonyabb legyen, miközben védi az alapjogokat és azok méltóságát, akikre a kiutasítási határozat vonatkozik – jelentette ki az Európai Bizottság egyenlőségért felelős tagja Strasbourgban szerdán.

Az Európai Parlament plenáris ülésén, a migráció kezelése a visszaküldések fokozása révén címmel tartott vitában Helena Dalli azt mondta, az uniós maradásra jogosulatlanok visszaküldésére vonatkozó uniós jogszabályoknak tisztességesnek kell lenniük, miközben akadályozzák és megelőzik az illegális migrációt, és védelmet biztosítanak azoknak, akiknek arra szükségük van.

Megerősítette: az uniós migrációs politika csak akkor lehet fenntartható és hatékony, ha azok, akiknek nincs joguk az EU-ban maradni, vissza is térnek hazájukba. „Ezen a téren látunk már előrelépést” – fogalmazott az uniós biztos, majd adatokat közölve azt mondta: a sikeres visszaküldések száma január és június között 18 százalékkal növekedett a tavalyi év azonos időszakának adataihoz képest, amikor 59 százalékos sikeres visszaküldésről számoltak be a nemzeti hatóságok.

Beszélt arról is, hogy a kulcsfontosságú partnerországokkal, valamint a migráció kiinduló országaival kötött

megállapodások eredményei is jelentkeznek már. A Földközi-tenger közepén medencéjében kialakult migrációs útvonalon 64 százalékkal csökkent az illegális tengeri átkelések száma, a Nyugat-Balkán országain keresztül vezető migrációs útvonalon pedig 77 százalékkal esett vissza a jogtalan határsértések száma – jelentette ki.

Arra hívta fel a figyelmet, hogy évente mintegy félmillió embernek kellene elhagynia az uniós területét, azonban csak minden ötödik felszólított tér vissza hazájába. Ez azt mutatja, hogy „még vannak tagállami hiányosságok” – mondta Dalli, majd hozzátette: mutatja azt is, hogy közös visszaküldési rendszerre van szükség a jogi keretek megújítása által a kihívás kezelése érdekében.

Véleménye szerint legális uniós belépés biztosítására van szükség, a migráció ugyanis – mint kiemelte – alapvetően fontos az európai gazdaságok és a társadalmak szempontjából. Elmondása szerint a legtöbb migráns most is legálisan érkezik az uniós munkavállalás céljából vagy családtagok keretében. Kiemelte továbbá, hogy az európai lakosságcsökkenés, a cégeket munkaerő- és szakemberhiány sújtja. „Ide kell vonzani a tehetségeket” – tette hozzá beszédében az uniós biztos.

Gál Kinga, a Fidesz-KDNP európai parlamenti (EP-) delegációjának elnöke, a Patrióták Európáért frakció első ale-

nőke felszólalásában kiemelte: a régi, rossz megoldások helyett az illegális migráció megállítására, hatékony külső határvédelemre, a menedéjog iránti kérelmek Európán kívüli elbírálására, a származási és a tranzitországokkal való együttműködésre, tényleges visszatartásra van végre szükség, különben – mint hangsúlyozta – az ellenőrizetlen tömeges migráció tönkretesz Európa és a schengeni szabad mozgást.

Botrányosnak és méltatlannak nevezte, hogy miközben az európai vezetők szigorúbb migrációs politikát kezdtek követelni, az Európai Bizottság 200 millió euróra büntette Magyarországot, amiért – mint kiemelte – megvédi Európa külső határait.

Vincze Loránt, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) európai parlamenti képviselője felszólalásában emlékeztetett: aki öt évvel ezelőtt az illegális migrációt akarta megállítani, arra – mint fogalmazott – „rásütötték” a szélsőséges jelzőt. A júniusi európai parlamenti választások alkalmával az emberek azonban megoldást követeltek, számukra ugyanis az illegális migrációhoz köthető bűncselekmények száma, a szociális kiadások emelkedése, valamint a „migránsbiznisz” elfogadhatatlan – hívta fel a figyelmet.

A kiutasítási irányelvnek szigorú és egyértelmű intézkedéseket tartalmazó jogszabálynak kell lennie – tette hozzá beszédében az EP-képviselő. (MTI)

Ország – világ

Az ingatlanadó jövőben nem módosul

A kormány 2026. január elsejéig elhalasztja az ingatlanadó piackutatásokon alapuló kiszámítási módjának alkalmazását – jelentette be szerdán a miniszterelnök. A kabinet ülésének elején Marcel Ciolacu hangsúlyozta, hogy jövő évben nem nő az ingatlanadó, a romániaiaknak az ideihöz hasonló összegeket kell majd fizetniük. A pénzügyminisztériumnak az új számítási módszer alkalmazásáig létre kell hoznia a piackutatásokat végző intézményt, a kataszteri ügynökségnek pedig adatokat kell majd szolgáltatnia ehhez – tette hozzá a kormányfő. (Agerpres)

Büntetőügyesek nélküli közélet – elhalasztott vita

Kvórumhiány miatt jövő szerdáról hétfőre halasztották a szenátus jogi bizottságának azt az ülését, amelyen a Büntetőügyesek nélküli közéletet elnevezésű alkotmánymódosító polgári kezdeményezést kellett volna megvitatnia a testületnek. A polgári kezdeményezést 2020 júliusában elfogadta a képviselőház, de a szenátus még nem szavazott róla. Ehhez előbb az alkotmánymódosító tervezetet véleményezni kell a felsőház kormánypárti többségű jogi bizottságának. A polgári kezdeményezés alkotmányba foglalná, hogy a bűncselekményekért jogerősen elítélt személyek nem tölthetnek be köztisztviselőt. A tervezet szenátusi elfogadását követő 30 napon belül alkotmánymódosító népszavazást kell tartani. (Agerpres)

Házkutatások Aradon

A legfőbb ügyészség és a rendőrség szerda reggel hét helyszínen tartott házkutatást a Ioan Crișan üzletember életét kioltó aradi robbantásos merénylet ügyében. Ioan Crișan autója 2021. május 29-én robbant fel, amikor ki akart hajtani az egyik aradi szupermarket parkolójából. Gépkocsijában ismeretlen tettesek robbanószerkezetet helyeztek el. Szerdai közleményében a legfőbb ügyészség emlékeztetett: a bűncselekmény súlyosságára és jelentős társadalmi hatására való tekintettel vette át a nyomozást a helyi ügyészségtől. A vizsgálatok nemzetközi bűnügyi együttműködéssel zajlanak, a rendőrség jelentős emberi és logisztikai erőforrásokat fordított erre a célra. Ioan Crișan üzletembernek halipari érdekességei voltak. Az Aradtól néhány kilométerre levő, 22 medencéből álló haltenyészetében afrikai harcsákat nevelt. (Agerpres)

Ciucă visszaléptetné Lasconit

A PNL államelnök-jelöltje, Nicolae Ciucă kedd este nyilvánosan felkérte az USR jelöltjét, Elena Lasconit, hogy lépjen vissza az elnökválasztási versenyből. Ciucă szerint Lasconi visszalépése segítené a liberálisok jelöltjének bekerülését a második fordulóba. Azzal érvelt, hogy az USR csak 8 százalékot, a PNL pedig 30 százalékot ért el a helyhatósági választásokon. A PNL elnöke szerint rossz stratégiát választott a PSD államfőjelöltje, Marcel Ciolacu azzal, hogy erőlteti George Simion bejutását az államelnök-választás második fordulójába, mert úgy gondolja, hogy csak ellene tudna győzni. Szerinte ugyanis ezt a célt szolgálta Diana Șoșoacă kizárása az elnökjelöltek közül az alkotmánybíróság segítségével, ami elhibázott jogi döntés volt, mert a bukaresti törvényesek kedden elutasította az S.O.S. Románia elnöke parlamenti választásokon való indulása elleni óvást – magyarázta. A PNL elnöke megerősítette, hogy a liberálisok kormányon maradnak, de jómaga továbbra sem kíván tárgyalni Marcel Ciolacuuval. Hozzátette, hogy a kormánypártok a főtthárokon keresztül kommunikálnak egymással. (Agerpres)

Ferenc pápa negyedik enciklikája szemléletváltást sürget a világban

Ferenc pápa negyedik enciklikája csütörtökön jelenik meg, és szemléletváltást sürget a világ mai kihívásaival szemben – közölte a Vatikán.

Ferenc pápa júniusban jelentette be, hogy következő enciklikáját a Jézus Szentséges Szíve iránti tiszteletnek szenteli. Hozzátette, hogy a dokumentum a korábbi tanításainak összefoglalását képviseli.

Az enciklika az egyházfőnek egy meghatározott témát feldolgozó körlevele, amelyet a világ püspökeihez és rajtuk keresztül a papsághoz, valamint a hívekhez, gyakran minden jóakarátú emberhez intéz.

A 2013 márciusában megválasztott pápának ez a negyedik enciklikája. A latin nyelvű szöveg szokás szerint a kezdőszavakról kapja a címét: a mostani enciklika a Dilexit nos, vagyis Szeretett minket kifejezéssel indul.

Ferenc pápa enciklikája az október

27-én véget érő püspöki szinódus utolsó napjaiban jelenik meg, kevesebb mint két hónappal a december 24-én kezdődő jubileumi szent év előtt.

A Vatikán News hírportál előzetes bemutatása szerint az enciklika a világ globális kihívásaira igyekszik reagálni a háborúk, társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek, a korlátok nélküli fogyasztói társadalom, valamint olyan technológiai fejlődés közepette, amely mind az emberi természet alapértékeit gyengíti. A kihívások az egyház küldetését és szerepvállalását is érintik.

Ferenc pápa szemléletváltásra szólít fel, sürgetve az emberiséget, hogy fedezze fel újra azt, ami a leglényegesebb: a szívét.

„Úgy tűnik, a világ elveszítette a szívet” – mondta Ferenc pápa az enciklika bejelentésekor.

A dokumentum a Jézus Szíve iránti tisztelethez kapcsolódó ünnepségsorozathoz kötődik, amely 2023 decembe-

rében vette kezdetét, és jövőre, vagyis a jubileumi szent év júniusában zárul le.

Alacoque Mária Margit nővér 1673 és 1675 közötti látomásairól van szó: Jézus megjelent a francia apácának, és rábízta a küldetését, hogy az egész világon terjessze Jézus szeretetét.

Jézus Szívének szentelt enciklikát XII. Pius pápa is 1956-ban Haurietis Aquas (Merítseket a vízből) kezdettel.

Ferenc pápa többször tanúsította a Jézus Szíve iránti tiszteletét, összefüggésbe hozva a papi küldetéssel. 2016-ban Jézus Szentséges Szíve ünnepén zárta le a papok jubileumát.

Ferenc pápa az első enciklikáját 2013-ban XVI. Benedekkel közösen írta Lumen fidei (A hit fénye) kezdettel. 2015-ben a teremtett világ védelméről írt „zöld” enciklika a Laudato si’ (Áldott légy) következt, majd a Fratelli tutti’ (Mindannyian testvérek) 2020-ban. (MTI)

Karcsúsítás, kivételekkel

(Folytatás az 1. oldalról)

vitatt, az ezeken keresztül lehívott uniós támogatások elosztása gyakran méltánytalan. Az újabb – nem tudni milyen elemzéseken, tanulmányokon alapuló – átszervezéssel az USR szerint 17 milliárd lejt lehetne megtakarítani évenként, amiből kórházakat és autópályákat lehetne építeni. Miért? Minden egyéb, erre a célra fordítható forrás elapadt?

Szerintem az USR is tisztában van azzal, hogy reformcsomagja nem életképes, mondhatni választási blöff. Tekintve, hogy a jogszabálytervezetben kivételek is szerepelnek, illetve a bizottságosdit is javasolják, más nem is lehet.

1956 hőseiről

(Folytatás az 1. oldalról)

A forradalmat leverték a szovjet csapatok, de 1956. október 23-a a szabadság utáni vágyakozás, a zsarnokság elleni fellépés ki nem mondott, tiltott szimbólumává vált. Aki nem értett egyet a kommunizmussal, úgy tekintett a szabadságharcra, mint a szabadság és az emberi tisztesség, az emberi értékek melletti hősiesség kiállításra, nyomatékosította dr. Novák Csaba Zoltán.

Ugyanakkor 1956-nak napjainkban is van egy fontos üzenete, hiszen ez a méltányosság forradalma is, emelte ki Stefano Bottoni történész, aki arra is rávilágított, hogy nehéz összehasonlítani a 68 évvel ezelőtti szabadságharcot a napjainkban folyó orosz–ukrán háborúval. A hasonlóság az lehet, hogy mindkét esetben egy szuverén országot támadtak meg, és mindkét esetben Moszkvából indult az agresszió, mutatott rá a történész, aki azt is hozzátette, hogy a magyar kormány tévesen próbálja azt érzékelteni a kommunikációjában, hogy a háborút a Nyugat indította.

Stefano Bottoni arra is rávilágított, hogy – egyes narratívákkal ellentétben –, nem volt hiábavaló a forradalom. A fiatalok azért vállalták a kockázatot, mert meggyűlölték a rendszert, nem akartak már abban

élni, lényegében az életük árán is ki akartak lépni az akkori világból. Ezt az áldozatot pedig meg kell tisztelni, nyomatékosította a történész, aki arra is rámutatott, hogy az akkori szabadságharcosok azért haltak meg, hogy később, 1989-ben, amikor ismét felvillant valamilyen demokratikus remény Magyarországon, az '56-os forradalomra hivatkozva lehessen elküldeni a kommunistákat. Ezt tette az akkor fiatal Orbán Viktor is. Másrészt az 1956-os szabadságharc azért is fontos, mert a világ országai mindig kiemelik ezt a történelmi eseményt, és bármit is gondoljanak Magyarországról, '56-ról úgy beszélnek, mint amikor egy nemzet a büszkeségéért, a saját értékeiért és a méltányosságáért harcolt, ezt pedig nem szabad becsúszni, húzta alá Stefano Bottoni.

Idén is Erdély-szerte hajtottak fejet az 56-os hősök előtt. Marosvásárhelyen fáklás felvonulással emlékeztek. Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének szervezésében 18 órától a Keresztelő Szent János-plébánia udvarán kezdődött az ünnepi műsor, ezt követte a fáklás felvonulás a Vártemplom kertjében található '56-os kopjafához, ahol ünnepi beszédekkel kísért megemlékezést tartottak.

Tisztelet a hősöknek!

Montenegró jelentős előrehaladást ért el az uniós csatlakozási tárgyalásokban

Románia határozottan támogatja, hogy az Európai Unió kibővüljön nyugat-balkáni partnereivel és a keleti szomszédságban levő felvételre váró országokkal – jelentette ki szerdán, montenegrói látogatása alkalmával Klaus Iohannis.

Az államfő hivatali kollégája, Jakov Milatović meghívására tartózkodik Montenegróban.

Közös sajtótájékoztatójukon Iohannis kifejtette, meggyőződése, hogy az EU bővítése jelenti a legjobb beruházást Európa stabilitásába, jólétébe és demokráciájának megszilárdításába. Montenegró jelentős előrehaladást ért el a csatlakozási tárgyalásokban – mondta a román államfő.

„Az európai értékekhez való ragaszkodásuk

abban is megmutatkozik, hogy teljes mértékben igazodnak az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájához. A csatlakozási tárgyalások üteme az önk érdemein és a montenegrói polgárok érdekében végrehajtott reformok eredményein múlik majd. Biztosíthatom önöket Románia kitartó támogatásáról. Ugyanakkor készek leszünk arra is, hogy megfelelő szakértelemmel segítsük Montenegrót, ahol erre szükség van” – mondta Iohannis.

Arról is beszámolt, hogy erősíteni fogják a Montenegróban tevékenykedő romániai vállalatok jelenlétét, az együttműködést a versenyszférában, különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra, illetve a két ország hatóságai közötti rendszeres és hatékony párbeszédet. (Agerpres)

Marad az 500 lejes szociális utalvány

Szerdai ülésén a kabinet jóváhagyta az 500 lej értékű szociális utalványok kiutalását a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekek számára – jelentette be Marcel Ciolacu.

A kormányfő elmondta: a becslések szerint több mint 400 ezer, hátrányos helyzetű családból származó gyermek részesülne ebben a támogatásban, amely ruházatra és iskolai felszerelésre költethető.

Ciolacu szerint ezzel az intézkedéssel is megpró-

bálik felszámolni a korai iskolai lemorzsolódást. A kormány tavaly ősszel hagyta jóvá a sürgősségirendelet-tervezetet, amely évente több mint 400 ezer, hátrányos helyzetű családból származó gyermek számára biztosít ruházatra és iskolai felszerelésre költethető, 500 lej értékű szociális utalványt. A támogatást a tavalyi, 2023–2024-es tanévtől kezdődően négy évig kapják az óvodás- és iskolás korú gyerekek. Az összesen 120 millió értékű programot európai alapokból finanszírozzák. (Agerpres)

Visszatér a józan ész Brüsszelbe? Új prioritások az Európai Unióban

Vincze Loránt, az RMDSZ EP-képviselője szerint a zöldítés helyett ma a versenyképesség a legfontosabb európai téma.

– Európának új irányra van szüksége – ez volt a júniusi európai parlamenti választások üzenete. Lett-e új irány?

– Azt gondolom, jobb irányba fordult Európa, és ez képletesen is igaz. Az Európai Parlamentben jobbra tolódott a politikai egyensúly, nincs már baloldali többség. Az Európai Néppárt képviselőcsoportja dönti el, hogy egy-egy kérdésben milyen többség lesz a parlamentben. Az elmúlt néhány hónap tapasztalata az, hogy stratégiai kérdésekben, amelyek az emberek számára fontosak, a mezőgazdaságtól a migrációig, a jobboldali többség érvényesült. A Néppárt alkotmányügyi felelőseként ezt egyértelműen tapasztalom. A másik oldal a baloldal, főleg a liberálisok és a zöldek próbálkoznak a tőlük megszokott témák mentén javaslatokat tenni, de azokat a többség rendre leszavazza. A Patrióta frakció megalapításával – amely a harmadik legnagyobb az Európai Parlamentben – és a konzervatívok jelenlétével erősödött a jobboldal, és ennek látható következményei vannak. A józan ész, egyelőre óvatosan, de kezd visszatérni Brüsszelbe.

– Az előző ciklusban a zöldítés, digitalizáció voltak a nagy uniós témák, majd nyilván a járványkezelés és a háború. Most mi foglalkoztatja a brüsszeliakat?

– Nem feltétlenül a zöldítéssel vagy a digitalizációval van a baj, ezeknek van jogosultságuk és valóban a jövőt jelentik, de nem válhatnak ideológiai céllá, amelyet a való életben nem lehet alkalmazni, mert észszerűtlen. Előbb fel kell tenni a kérdést, hogy mi a következménye egy döntésnek, milyen hatással van a polgárokra, a munkahelyekre, az európai gazdaságra? Bármennyire logikusak ezek a kérdések, az elmúlt öt évben a többség nem tette fel őket, most végre ezek jelentik a kiindulópontot.

A Néppártban a mezőgazdasághoz való hozzáállás jelentett fordulópontot. Ezelőtt két

évvel az Európai Néppárt politikai közgyűlésén mondtam el, hogy a mezőgazdaság abszolút prioritást kell élvezzen, ne fogadjunk el a gazdákat nyomasztó új jogszabályokat. A gazdák és a választók nyomásának engedve a Néppárt bevállalta ezt az irányt, és ennek mentén a többi politikában is visszatérhet a józan ész.

– Úgy tűnik, a versenyképesség most a legnagyobb téma Európában.

– Régóta mondjuk, hogy a versenyképesség legyen az Európai Unió gazdaságpolitikájának vezérelve. Ezt támasztja alá a szeptemberben bemutatott, számos akadályra rávilágító Draghi-jelentés, a magyar elnökség prioritásai is ezt tartalmazták.

Meg kell találni azokat a területeket, amelyek Európa jobb tud lenni másoknál. A gyógyszeripar például ilyen, a kutatás, az innováció Európában van, azonban a gyártósorok már Indiában és a világ más helyein működnek. Vissza kell hozni a gyógyszergyártást Európába.

Az autózásnak mindenki számára megfizethetőnek kell maradnia. A Néppárt a belső égésű motorok 2035-re tervezett betiltásának felülvizsgálatát javasolja. Az nem járható út, hogy százszázalékos védővámot vessenek ki a kínai elektromos autókra, mert ez sem a polgárokat, sem a zöldítést nem segíti. Butaság, hogy megfizethető árú európai villanyautó-technológia nincs, Európában nincsenek a gyártáshoz szükséges ritkafémek, a töltőállomás-hálózat nem épült ki, de legalább jó drágák a villanyautók.

Az EU-ban új, öröndetes irány a bürokrácia és a túlszabályozás csökkentése. Az embereket, a vállalatokat, a kis- és középvállalkozásokat eltemetik az ügyintézési kötelezettségek, a hivatalok a polgárokat postásnak használják, egyik hivataltól a másikig küldözgetik őket. Ezen nyilván elsősorban itthon kell változtatnunk, az RMDSZ-nek erre vannak konkrét javaslatok.

– A migráció szintén komoly kihívást jelent Európa számára.

– Végre sikerült ledönteni a tabukat. Pontosabban a választók döntötték le a tabukat, amikor júniusban azt mondták, ez fontos ügy, tessék megoldani. Mert számukra az illegális bevándorlással összefüggő támadások számának növekedése, a szociális kiadások emelkedése, az egye-

European Union 2024 – Source EP

sek számára jól jövedelmező migránsbiznisz elfogadhatatlan.

A nyár elején, az utolsó száz méteren született a migrációs paktum. Fél siker, fél megoldás volt. Az elkezdett úton végig kell menni. A kiutasítási irányelvben például nem kell majd óvatoskodni, az egy szigorú és egyértelmű intézkedéseket tartalmazó jogszabály kell legyen. Ez a prioritása most a néppárti frakciónak.

Mi, közép-kelet-európaiak, dél-európaiak régóta hangsúlyoztuk a külső határok hatékony védelmét. Ehhez kapcsolódik a schengeni rendszer működtetése – beleértve a teljes értékű tagságunkat.

A schengeni csatlakozásért Klaus Iohannis tehetett volna a legtöbbet, de ő az elmúlt két évben a saját következő állásával volt elfoglalva, magángépen utazott afrikai szafarira, nem az ország érdekeiért lobbizott.

A belügyi és migrációkezeléssel foglalkozó biztosi tárcát az osztrák Magnus Brunner kapja, tehát kecskére bízták a káposztát. Kérdésemre elmondta, hogy maximálisan támogatja Románia és Bulgária csatlakozását Schengenhez. Úgy gondolom, reális esélye van, hogy az év végéig kitűzik a teljes körű csatlakozásunk céldátumát, ezen a magyar elnökség gőzerővel dolgozik.

– Schengenben vagy Schengen kívül, de biztonságban érezhetjük-e magunkat ma Európában?

– Háborúk, fegyveres konfliktusok dúlnak a közelünkben, terrorveszély és megnövekedett bűnözés sújtja a világot. Ilyen körülmé-

nyek között az európai emberek biztonságának a megőrzése abszolút prioritás. Az EU-nak képesnek kell lennie megvédenie magát, miközben teljes mértékben együttműködik szövetségeseivel, elsősorban a NATO keretében. Ki kell építenünk saját védelmi képességeinket, ehhez első lépésként össze kell hangolnunk az európai védelmi ipart.

– Schengenről már szót ejtettünk, de mi a helyzet a többi sajátos prioritással, például a kisebbségvédelemmel?

– Románia kisebbségvédelmi rendszerét továbbra is csak a román diplomácia tartja példaértékűnek. Kelemen Hunor közel tíz éve ajánlta egy többség-kisebbség paktum elfogadását Iohannisnak, aki azzal utasította ezt el, hogy nem időszerű. Ez a megállapodás elejét vehette volna az úzvölgyi konfliktusnak, a szélsőséges erők megerősödésének, a zászlónk, himnuszunk elleni támadásoknak.

Ezért mondjuk, hogy európai szintű kisebbségvédelmi keretre van szükség. Várjuk az Európai Bíróság döntését a Minority SafePack ügyében, és folytatjuk a meggyőző munkát azért, hogy a kisebbségvédelmi keretegyezményt és a nyelvi chartát beemeljük az uniós jogrendbe, valamint, hogy a kisebbségvédelem vizsgálata legyen a jogállamisági mechanizmus része. Az Európai Néppárt képviselőcsoportja ebben fontos szövetségesünk.

Apró előrelépés, hogy az Európai Bizottságban lesz esélyegyenlőségért felelős biztos, az ő portfóliójának része lesz a kisebbségvédelem. Lássuk, hogyan lesz ez megtöltve tartalommal! (x)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (46.)

Fekete István, az elmaradt jogos újraértékelés

Két héttel ezelőtt tárgyalt Zselléré című regénye azt az álmodot fejezte ki, amelyet a nemzet bajainak orvoslására más népi írók (Tamási, Kodolányi és Németh László, Veres Péter, Féja Géza, Sinka István, Illyés Gyula...) is terveztek, álmodtak és ábrázoltak akkoriban. A kommunista kollektíválás mindezt tönkretűzta, és a kert-Magyarország álmát álmodókat üldözték vagy elhallgattatták.

Kiss Zsuzsánna

Gyeplő nélkül

Például amikor Veres Péter (1897–1970) sokkötetes író, a Nemzeti Parasztpárt volt elnökét 1970 áprilisában gyomorpanaszokkal kórházba szállították, a kórházban gyógykezelés helyett hamar és titokban agyonverték (Domonkos László: *Gúzsban tánc*, 2022, 139)! Ilyenek tudatában sajnos megérthető, miért nevezte az akkori hatalom Fekete Istvánt is „megosztó” írónak. Most, már szabadabban olvasva könyveit, talán kevésbé leszünk megosztóak mi magunk. Az igaz, hogy a jól megművelt föld, a kert-Magyarország álma mára is többnyire még mindig csak álom maradt.

1946 tavaszán-őszén keletkezett a manapság csak tudatos antikvárium kereséssel, nem könyvesboltból vagy könyvtárból beszerezhető (de, mint a Zsellérék is, hangoskönyvként a világhálón megtalálható) *Gyeplő nélkül* (1947). E regényében Fekete István saját tizenöt éves gazdatiszti múltjának tapasztalatait dolgozza fel. Fekete István tanulmányai befejeztével Bakócán, gróf Mailáth György birtokán kapott segédgazdatiszti állást. Itt ismerkedett meg Piller Edittel, a bakócai belgyógyász főorvos lányával, akivel 1922 decemberében házasságot kötött. A fiatal házasság az esküvő után Ajkára költöztek, mivel Fekete Istvánt itt alkalmazták vezető gazdatisztként a holland származású, sertéskereskedőből lett földbirtokos, Nirmsee Pál birtokán. Az új gazdatiszti irányítása alatt felendült a birtok, tej- és sajtüzemert szervezett az uradalomban, szeszfőzdét is irányított. Az ajkai nagybirtok főintézőjeként búzavetőmagot nemesített, eredményei országos visszhangot keltettek, a *Gazdatisztek Lapja* is elismeréssel írt róla. Az országos állattenyésztési kiállításokon rendszeresen díjat nyertek az ő gazdatiszti munkássága alatt tenyésztett merinói kosok. A *Gyeplő nélkül* mégsem a sikerekről, hanem a termőföld hasznából és megbecsüléséből, a méltányos életből és a szinte minden jogából kismizített földműves nép komor sorsáról vall, a termékeny, életadó anyaföld végtelen szeretetével és a földművelői életforma megtartásának konok vágyával.

E regény tervezése közben került Fekete István indexre – korábbi, ugyancsak kóros helyzeteket és korszakokat diagnosztizáló művei miatt. És éppen ekkor, 1946 tava-

szán bántalmazták durván és vakították meg fél szemére – a hatalom verőlegényei. Miután a veséjét is szétverték az Andrássy út 60. alatt, egy ködös hajnalban elengedték: kidozták a katonai kocsiból a János Kórház mellett. Két járókelő találta meg. Nem véletlenül lett tehát készülő regénye úgy mond „sötét szemléletű”. Egyik korabeli levelében ezt írta: „az ostrom és a következmények az én idegeimet is alaposan megreszelték, és derengést még az elveszett szememmel se látok, pedig azzal sok mindent meglátok, amit eddig nem láttam.”

A *Gyeplő nélkül* főhőse egy dunántúli uradalom kitűnő, széles látókörű, határozott és cselekvőképés intézője, aki nemcsak a természet olykor pusztító erőivel és a gazdasági élet sokszor kiszámíthatatlan tényezőivel küzd, hanem az emberek (munkaadói és beosztottjai) gyakori korlátoltságával is. Értelmetlen vagy rosszindulatú igazságtalanságokkal szemben azonban ez az ispán olykor nem tud vagy nem mer szólni... inkább utólag orvosolja a sérelmeket, amelyek megtörténnek. Így történik akkor is, amikor az idénymunkások orvosi vizsgálata zajlik. A sommások megérkeznek, az ispán azonnal érdeklődik: volt-e bármi baj az úton, és van-e beteg. Jön az orvos, aki megvizsgálja az érkezett embereket. Talál egy előrehaladott tétécést, egy duzzadt, vörös szemű trachomás (kötőhártya-gyulladásos) beteget, egy sántát, három krumplicsírához hasonlóan gyenge suhanót és két várandós asszonyt a hetedik hónapban. Az ispán időt kér, minden egyes betegnek „bélyegzett” munkavállaló helyzetét kikérdezi, és megértve őket az orvos előtt kiáll értük, hogy így is talál munkát számukra. Nehéz telük volt, a fiúk majd megerősödnek, a sánta a legjobb faragó, tehát űlve dolgozhat, a várandós asszonyok a családjukkal maradhatnak a konyhán eldolgolhatnak, míg haza kell menniük szülni. A trachomás betegnek beutalót szerez, hogy a kórházba bejárhatson kezelésre. Egyedül a tüdőbajos fiatalember sorsát nem tudja egyből elegygetni. Miután az orvos távozik, az ispán megtudja, hogy a fiút csak öreganyjához küldhetné haza, mert árva. Hamar kitalál neki is valami foglalkozást: a számadó juhász felügyelete alá küldi a bárányokat pásztornak úgy, hogy mindig szigorúan külön kell mosdania, ennie és innia, saját edényeit magának kell elmosnia, hogy senkit meg ne fertőzzön (*Gyeplő nélkül*, Fekete Istvánné által támogatott posztumusz kiadás, Nagyvárad, é.n., 158–165).

Mindenre és mindenkire gondot visel az ispán, mégis, az uradalom gazdái felelőtlenül és egymással is marakodva ellehetetlenítik a föld és a földet megművelők jövőjét... Fekete István e regénye éles társadalmi kórkép, sikoly a nyomorgó, kismizített parasztek érdekében, ráadásul könyörtelen jóslat az erőltetett urbanizációról. Könyve emlékeztetés és intés volt és marad a múltból nem sokat tanuló jelen szá-

mára. A komor diagnózist lírai és plasztikus természetábrázolás és hol humoros-ironikus, hol megható epikai fordulatok „szelídítik”.

Két kamasz nagy szerencséje

Fekete Istvánt halála után a mai napig sem érte el a jogos újraértékelés. Pedig betiltott művei ellenére ő a huszadik századi magyar irodalom Jókaija. *Tuskevár* (1957) című regénye és annak folytatása, a *Téli berek* (1959) minden magyar kiskamasz kedvenc olvasmánya lehetett a Kádár-korszak gyermekeit is hatékonyan bemaszatoló lagymatagságában. Fekete István óriási feladatot teljesített pusztán e két regényével is: fejlődési regényt ötvözött kalandregénnyel, humorral tűzdelt realiztikus korrajzot ökológiai szemléletmóddal, plasztikus zsánerképekkel, mérnöki, sőt orvosi

Németh László

precizitásával jellemalkotással, lírai tájfestéssel és leplezetten biblikus szeretethimnusszal. Tutajos és Bütyök (rendes nevüket lásd a regényekben) hetedikes, majd nyolcadikos tanuló a fővárosban. E két kamasz nagy szerencséje, hogy a sok fölösleges tananyag, az agyonszerettség, a kósza ábrándozások és a főváros ketrecéből egyszerre a Kis-Balaton vidékére utazhatnak, hogy természet és ember „anyagcseréjét” tapasztalhassák, és hogy jellemformáló helyzetekben próbálhassák ki, azaz „nevelhessék” önmagukat. Az őket meghívó mezőgazdász nagybácsi és a Zala folyó torkolatánál nádasszéki kunyhójában élő öreg csósz hamarosan valódi munkát és felelősséget rakogat a két kamasz vállára, akik így szépen beletanulnak a természetközeli – valódi életbe.

Ahogy megismerik, megszeretik és elfogadják Istvánt bácsit és Matulát, önmagukhoz is közelebb kerülnek, sőt, sok „próba” folyamán maguk is begyakorolják a derűs, készséges, udvarias és fegyelmezett ember viselkedési mintáit. A kamaszok hírhedt nyúgjei lepatogznak róluk egy érettebb életmód szabadságában. Budapestre már két szilárd jellemű, pályát és sorsot választott, elköteleződött, élet és halál értékeit ismerő felnőtt ifjú tér haza.

Hogy a *Tuskevárban* és a *Téli berekben* megalkotott rousseau-i „ne-

velőiskolát” a lelkes magyar olvasók nem járhatták, nem végezheték el, az már nem Fekete Istvánon múlott. Mégis, meséivel az álom és az eszmények szintjére emelte olvasói lelkét. Szinte egyetlen politikai frázis és utalás nélkül, amint Kós Károly a transzilvanizmus Varjúvárát, úgy alkotta meg Fekete István is a (közös) magyar „házát a magasban” (Illyés Gyula kifejezése).

A kamaszokat kitűnően kezelő orvosok

Betegséget, gyógyulást, halált, orvost mindkét „ifjúsági kalandregény” lapjain találunk bőven. A nyári vakációzás a nádasban-vízen (*Tuskevár*) Tutajos számára bőre nagyfokú leégésével kezdődik, mivel nem hallgat az óvatosságra intő szavakra. Milliói szunyogcsípés és seb, majd egy veszélyes tüdőgyulladás is „szükségeltetik” ahhoz, hogy a kissé öntelt, de önértékelésében folyton ingadozó, lelkiismeretével túlzottan sokat vívódó fiú belássa, hogy a természetben és az életben egyaránt veszélyes befeledkezni az önsajnálatba, az önutálatba vagy bármilyen pózolásba. A két fiú hosszú téli balatonozását a fővárosban elrendelt influenzajárvány teszi lehetővé (*Téli berek*). Mindkét regényben, Budapesten és a Balatonnál is találunk egy-egy elhivatott, jó orvost, aki lelkiileg is érti és kitűnően kezeli a kamaszokat.

Egy-egy forró helyzetben az orvos így szól a duzzogástól-lázadástól is gyengélkedő fiatalhoz: „*Mondj el mindent. Azt is, amit el akarsz hallgatni.*” (*Téli berek*) A Balaton-parti nyári és téli édenkert mégsem mindenkit nevel és őriz meg. A *Téli berek* egyik megrázó története, amikor Tutajos kétségbeesve nézi messzelátóján át, ahogyan három korcsolyázó fiatalból az egyik alatt beszakad a tó jege, és ennek azonnali halál lesz a következménye. Mindeközben a hirtelen jött tragédiát tehetetlenül néző Tutajos hátizsákjában is ott van a korcsolya, hiszen már-már fel is csatolta volna a sikló sportszert, ha Matula komoly intése és az intés belső visszhangja nem tartotta volna vissza... Miközben Tutajos döbbenettől sújtva ül és látja a Balaton áldozatszedését, nagybátyjánál a többiek őt magát hiszik az áldozatnak, hiszen ő is elindult, tán korcsolyáznia... Fekete István robinzonádjainak gyermekhősei megtanulják, hogy tulajdonképpen mindenki valamilyen kezelésre szorul, és hogy a kezelés eszközei a tudás, a bizalom és a szeretet. Az érzékeny Tutajos annak is tanúja lesz, hogy a mindent kibíró, mindenkinek segítő nagybácsinak és Matulának is van bizony rejtett sebe – titka.

Egész és rész, élet és halál, isteni és természeti rend, emberi szabadság és korlátoltság kérdéseiről ilyenformán írt Fekete István, akit 2004 augusztusában feleségével és Bogáncs kutyájával együtt újratemettek szülőfalujá, Gölle (Somogy megye) földjébe.

Németh László orvos író

Folytassuk egy kérdéssel. Halhatatlan életművek hol hűségesebben emlékező, hol hanyagul feledékeny örökösei, a nyugtalan jelenben élő utókor ma mennyire ismeri a kert-Magyarország másik nagy megálmodóját, a nagybányai születésű orvos-író Németh Lászlót?

Igaza volt a XI. osztályok számára 1974-ben készült romániai magyar irodalomtankönyv szerzőjeként Láng Gusztávnak, amikor azt állította, hogy (az akkor még élő) Németh László (Nagybánya, 1901. ápr. 18. – Budapest, 1975. márc. 3.) műveiről és jelentőségéről méltó értékelést, higgadt és értő elemzést „alig írtak – annál több mellette és

ellene érvelő vitacikket” (Láng: *Magyar irodalom*, Bukarest, 1974, 222). Csak a rendszerváltozás utáni évtizedekben kezdett el tisztulni és mélyülni a Németh László pályájáról és életművéről alkotott képünk (a legátfogóbban lásd Monostori Imre: *Németh László életművének fogadtatása*, 1925-2020). Egyes művei azonban még mindig nem kerültek be a köztudatba, és méltatlanul nagy a hallgatás körülötte ma is. Miért? Az ideológiai fogadtatású „közbeszéd” máig sem vonta vissza a jobb- és baloldaltól egyaránt ráaggatott megbélyegzéseket, amelyeket a minőség jegyében alkotó és szervező (nem politizáló, de építőkezni óhajtó, amint tette Kós Károly is) Németh László elsősorban a *Kisebbségben* című tanulmányával és az ún. második szárszói beszédével „vívott ki” „balról”, a Kádár-rendszerhez „simulás” alapítván, de jól koholt vádja miatt pedig „jobbról”.

Németh László enciklopédikus tudása, páratlan műveltsége, sokoldalúsága, tehetsége, tépelődő, önmarcangoló érzékenysége, meg-megújodni képes alkotói munkabírása, keresztyén és közösségi elkötelezettsége, megalkuvásra képtelensége: mindez zavarba ejthet minket, homályos előítéletekkel és felszínesedő műveltséggel ellátott örökösöket. „*Grandiózus életművének centrumában az üdvösségügy, az embert önmaga fölé emelő magatartás-minőség kimunkálása áll*” – írta róla Görömbei András (Tiszatáj, 1997. márc.).

Németh László, a tudós és a művész is, eleve és mindig orvos módján viszonyult a világhoz. Nemcsak orvosi és orvostörténeti munkáiban, hanem cikkeiben, tanulmányaiban, esszéiben, kis- és nagyepikai alkotásaiban és drámáiban egyaránt. Javítani, gyógyítani akarta önmagát és szűkebb-tágabb környezetét. Németh László még csak három hónapja tanult bölcsészett, amikor átiratkozott az orvosi egyetemre. Orvostanárjai közül Korányi Sándor volt rá a legnagyobb hatással. A Szent János Kórházban volt cseléd-könyves orvos. Előbb fogorvosi praxist nyitott. Miután tuberkulózisban megbetegedett, kezeltetése és gyógyulása után felhagyott a fogorvosi munkával. Iskolaorvosként dolgozott majdnem két évtizedig (1926-tól 1943-ig) három fővárosi iskolában: előbb Budán a neves Toldy Reálgimnáziumban, ahol édesapja is tanított, s ahol ő is diák is volt, majd Zuglóban az Egressy úti polgáriban, végül legtovább (1931-től) az őt sok munkára és még több felfedezésre ihlető Medve utcai polgáriban. A Medve-utcai (ő így írta) polgáriban töltött évek, az ottani iskolaorvosi tapasztalataiból leszárt szocio-pszichográfiát és lírai naplót övező írásai avatták igazán íróvá.

Ugyanakkor már 1925-ben, a *Horváthné meghal* című paraszti környezetben játszódó novellájával elindult az írói pályán is. Orvosi munkája és gyarapodó gyermeklétszámú családja mellett több folyóirat munkatársa volt. 1930-ban Baumgarten-díjat kapott, de Hatvany Lajos támadása miatt visszadta a díjat. Népi íróként kiállt Kodolányi János mellett (hogy a nélkülöző Kodolányi megkapja a Baumgarten-díjat) a díj kurátorával és Babitscal szemben; majd szakított a Nyugattal. Egyedül szerkesztette és írta Tanú című folyóiratát (1932–1937); a beteg, széthulló csonka magyar társadalmat annak minden rétegét egybekapcsoló neveléssel, kultúrával és belső, tudati-lelki forradalommal vélte gyógyíthatónak, azaz újraéleszthetőnek.

(Folytatjuk)

Utazás az amerikai nyugaton

Let's go West, USA!
(2024. június 29. – július 23.)

A Bryce-kanyontól a Coloradóig (3.)

Veress Zsombor

A Utah perifériáján fekvő St. George-ból az állam belseje felé vándoroltunk, továbbra is a mormonok különleges hazájában maradván, vendégszeretetüket élvezve. A két nappal korábban látott erdőtűz füst-felhője még mindig ott gomolygott, és száz kilométereken keresztül kísértetiesen. Már-már azt hittem, hogy be fog füstölni következő úti célunk meglátogatásának, de végül elkanyarodtunk, és hátat fordítottunk a földi pokolnak. S ha az ember hátat fordít a pokolnak, akkor csakis a földi mennyország következhet. A sivatagos táj ismét bozótosabbá, erdősébbé, zöldebbé, a levegő hőmérséklete elviselhetőbbé vált, annak köszönhetően, hogy egyre magasabbra jutottunk, s mire megérkeztünk szállásadó városkánkba, Panguitch-be, már 2000 méter felett jártunk. Akkor azonban ott meg sem álltunk, hanem továbbhajtottunk aznapi fő célpontunkhoz, a Bryce-kanyonhoz, ahová a mese-szép Red Canyon (Vörös-kanyon) útvesztőjében és sziklaalagútján keresztül vezetett az út. A szurdok

A Bryce Canyon sziklatúí

élénk vörös sziklái úgy hatottak, mintha vérét csepegtette volna bele Isten.

Körszínházi néma színjáték

A Bryce Canyon Nemzeti Parkban található szurdokba a park hátrából induló ingyenes ingabuszokkal jutottunk be, elkerülve a zsúfolt parkolókat és jobban kiaknázva a kirándulási lehetőségeket. Ellentétben a Zion-kanyonnal, ezt a szakadékot a pereme felől lehet megközelíteni. A busz egy fenyvesben vitt, ahol az erdőtől még nem láthattuk, mi vár ránk, ám amikor kiszálltunk és gyalogosan elindultunk a meredély pereme felé, fokozatosan kezdtünk belelátni abba a mélységbe, ami egész utazásunk, de talán egész életünk egyik legkülönlegesebb és legbizarrabb csodája volt. Városnyi amfiteátrum hevert előttünk, a földből ezerszámra kinőtt sziklatornyok pompáztak sárgán, narancsvörösen, fehérén, barnán. Aha, most már tudom, hol pihent Isten, miután megteremtette az eget és a földet: világtengerek partján szotyogtatta markából a gyumát, ahogy az édesapák csepegtetik kisgyermekük örömeire a homoktoronyokat a tengerparton. Hát hogy lehet ekkora csodát ilyen rövid idő alatt megérteni és befogadni? Csak apránként, ezért mi is hosszasan sétáltunk a hasadék karimáján, belesve a groteszk formájú sziklarengetégekbe, tanulmányozva geológiai múltját. A szikla-

tűket a kalapként védő keményebb dolomitréteg akadályozza meg ideig-óráig a teljes erodálástól, a szobrászkodásba a jég és a szél is beleszól; élénk színüket vastartal-muknak köszönhetik. Ez a terület is a mormonokhoz fűződik, nevét egy közülük származó telepésről kapta. A Bryce-kanyon annyira magával ragadott, hogy később visszatértünk, és a lenyugvó nap világítástechnikájával is végignéztük a körszínházban zajló néma színjátékot.

Lovas-bikás bemutató

Előbb azonban részt vettünk egy rodeón a közeli Bryce Canyon City-ben. Az autentikus vadnyugati életmóddal keresni sem lehetett volna egyszerűbb helyszínt. A lovas-bikás bemutató az amerikai himnusz elnevelésével kezdődött, s elnézve a lelátó több száz büszke tisztelőjét, bevallom, lúdbőrös lettem. A cowboyos eseményen különböző ügyességi próbákat nézhettünk meg, melyek közül a jószágok lassós befogása, a meg a bős állatok megülése volt a leglátványosabb. Ha valakinek legalább

tehergépkocsikba. Erre nekem már nem volt energiám, megelégedtem a 3604 cm³-s, 291 lóerős, 7 személyes, bivalyerős bérelt Chrysler Pacificammal. A 160 éve alapított Panguitch egyébként egy igazi vadnyugati, patinás városka, amelyet westernfilmekben lehet látni. Az amerikai nyugaton ódonnak számít, távol a zajos civilizációtól, kifejezetten békés, ahol csak akkor történik valami, ha tivornyázó banditák garázdálkodnak a szalonban. Amikor másnap reggel a jellegzetes házzakkal szegélyezett, hosszú, egyenes főútcán gyalogoltunk, minden pillanatban azt képzeltem, hogy feltűnik a citromba harapott Clint Eastwood.

Olcso boltok ételkínálata

Másnap északkeletre fordultunk és behatoltunk Utah sziklás, sivatagos kanyonvilágába. Egyik kanyonból ki, a másikba be, órákon át. Szébbnél szebb helyeken, védett területeken utaztunk, melyekből kiemelném a Capitol Reef Nemzeti Parkot. Azon a napon jókora távolságot kellett megtennünk, ezért ebben a parkban nem túrzhattunk. Az autóból mégis fogalmat alkot-hattunk az elemek pazar fantáziájának építészeti remekműveiből. Sziklakatedrálisok, kupolák, boltívek, tornyok, szorosok, lekopott hegláncok metropoliszában zárán-dokoltunk évmilliókat és száz kilométert. Nagy ívű időutazásunk nem volt arányban térbeli elmozdulásunkkal, hasunkat mégis a földhözragadság csikarta, ezért mire 300 kilométer után megérkeztünk a Kobold-völgybe, már nagyon korgott a gyomrunk, pedig még csak utunk felénél voltunk. Étkezéseinket gyakran oldottuk meg batyuból, pláne a hasonló világégi helyeken, ahol a legközelebbi üzlet vagy étterem nagyjából 200 kilométerre van. Utunk kezdetén és néhány-szor menet közben bevásároltunk az Egyesült Államokban olcsónak számító boltokban. Ilyen üzlethálózatok például a Walmart vagy a Dollar Family, amelyekben az itthoni árakhoz és minőséghez hasonló színvonalon vagy az alatt lehet vásárolni. Időnként az Amerikában nagyon elterjedt gyorsétkezdékbe is betértünk, melyek között voltak egészen megfizethető, de cuccosabbak is. A legolcsóbbnak a McDonald's meal deal menüajánlata bizonyult, amely 5 dollárért tartalmazott egy dupla sajtbургert (vagy csirkehúsos szendvicset), kis tasak szalmapityókát, 4 darab csirkenuggetset és egy pohár üdítőt, amit a legtöbb helyen korlátlanul újratölthetünk. Ennek az utazási leírásnak nem célja az, hogy a McDonald's ételek minőségét és egészségi hatásait taglalja, mint ahogy Amerikába sem azért mentünk, hogy kulináris élményekben legyen részünk. Amikor éhesek voltunk, ennünk kellett, hogy folytatni tudjuk felfedezőutunkat, és erre a célra a Meki meal deal ajánlatának ár-érték aránya tökéletesnek bizonyult. Megjegyzem, hogy Romániában a felkapottabb vendéglőkben még egy levest sem lehet 5 dollár alatt vásárolni, persze más lapra tartozik, hogy egy jó tál pacal-csorbát nem lehet egy napon emlegetni egy pohár színes üdítővel.

Manók és törpék között

A koboldok földje (Goblin Valley State Park) igazi különlegessége Utahnak. Nevét a sokezerényi vörös-

Cowgirlök gyakorolják a lassós befogást

sesbarna kőszoborról kapta, melyeket a csapadék és a szél eróziója emelt ki a sivatagból. Nos, miután a koboldok társaságában megebédeltünk, felfedezőútra indultunk fura birodalmukban. A térségben túraútvonalak is vannak, de a legélvezetesebb csak úgy összevissza ténferegni a manók és törpék között, amelyek valójában nem is kicsik, az embernél jóval magasabbak és vaskosabbak. A koboldok kertjét úgy kell elképzelni, mint az Öreg hölgyek sziklacsoportot (Babele) a Bucsecs-hegységben, azzal a különbséggel, hogy amíg nálunk csak néhány vénasszony gyűlt össze pletykálkodni, addig a koboldok több ezren enyelegnek évmilliók óta. Az emberi fantázia bármit beléjük képzelhet, én torz fejű marslakók gyülekezését láttam bennük, akik kővé dermedtek a marsinál is kietlenebb és élettelenebb kősvatagban. Az egyik leghíresebb sziklacsoportosulás a Three Sisters (Három nővér) nevezetű, amely 3+1 sziklából áll, ezért a kisebbik lányunk el is nevezte őket a testvéreiről és magáról Kincsónek, Csen-gének, Zengének és Zsombornak. Nagyon távol a lakott területektől a Kobold-völgy arról is nevezetes, hogy ott lehet megtapasztalni a Föld egyik legsötétebb égboltját, ezért páratlan kilátást kínál a Tejútrendszerre. Szívesen bivakoltam volna egy éjszakát hanyatt fekvé bámulva a csillagokat, de óraműpontosság-gal eltervezett útitervünkbe ez nem fért bele.

Dramai domborzati formák

A koboldok közösségében tett rövid séta után meg sem álltunk a Colorado folyó völgyéig, ahol előbb a Dead Horse Point State Parkot (Döglött ló állami park) kerestük fel. Szokatlan elnevezése hallatán jogosan vetődik fel, hogy miért hívják így? A mendemonda szerint a 19. századi cowboyok természetesen karámként használták a térség lapos tetejű hegyeit, ám az ittfejtett musztángok ivóvíz és

élelem hiányában halomra pusztultak. Pedig a víz látótávolságban volt, hiszen a Colorado ott kanyarog a völgyben. Csakhogy túl mélyen. A kilátópontról, 1800 méter magasságból kémleltük a 600 méterrel alattunk hömpölygő folyamot, és a két szint között áthághatatlan akadályként tátongtak a szakadékok. A Colorado-fennsíkba hatalmas hurkokat vájó méretes folyó panorámája egyszerre volt lenyűgöző és félelmetes. De a napnak még nem volt vége, meglátogattuk a szomszédos, jóval hatalmasabb Canyonlands Nemzeti Parkot, ahol egy látványút kilátó-pontjairól tekinthettünk le a kanyonok véget nem érő földjére. A Colorado és a Green folyó mélyen belevéste magát az ősi kőzetekbe, az oldalról érkező vízmosások leágazó kanyonok százait alakították ki. A kilátópontról páratlan körképek tárultak elénk. Laikusként értetlenül álltunk a drámai domborzati formák fölött. Miért változtatják ilyen érdekesen egymást az élettelen, mély szakadékok, a lapos fennsíkok, túhegyes sziklatornyok, a gigantikus hegytömbök, a kibogozhatatlan szakadéklabirintusok? A titkot a mindent kikezdő vízben és a gravitáció erejében kell keresni. A felületen esővíz szivárog be a hajszálrepedésekbe, ami a téli hidegben megfagy, és szétrepeszti a kőkeménynek vélt sziklát. A különböző szilárdságú kőzetek azonban eltérő módon erodálódnak, ezért alakult ki a lépcsőzetes szerkezet. Fentről jól láthattuk azt a homokkő padnak nevezett, nagy keménységű réteget, amely megvédte az alatta lévő kőzeteket a porladástól. A homokkővel fedett részek kimagaslanak a környező terrephől, ezért ezt a területet égi szigetnek (Island in the Sky) nevezik. E látványos és dekoratív domborzati formák egyre izgalmasabbá tették vadnyugati utazásunkat, a környék további csúcslátványosságai miatt a következő két éjszakát a közeli Moab városban töltöttük.

A Colorado folyó a Dead Horse Point felől

Őszi-téli lábbelidivat

Ezúttal vegyük számba, hogy milyen lábbelik lesznek divatosak a hideg napokon.

Casoni Szálasi Ibolya

A jelszó a kényelem és a minimalizmus, egy kis extravaganciával társítva.

Választhatunk a 80-as évekre emlékeztető hegyes orrú cipők, a francia nők által kedvelt klasszikus cipellők, a térd fölé érő és a westerncsizmák, valamint a mokaszinok között.

Első helyen említjük meg a HAMUPIPŐKE üvegcsipőjére emlékeztető, viszont ezúttal bőrből készült romantikus cipőt, mely divatos lesz virágmintákkal, babokkal, érdekes örvényszerű mintákkal is. Ha szaténból készült, úgynevezett „pumps” típusú cipőt választunk, főleg pasztellárnyalatokban, még divatosabbak leszünk. Egyes divattervezők például állatmintás harisnyát ajánlanak ezekhez, ami különleges, extravagáns választás.

Most nézzük meg, mi is tulajdonképpen a pumps. Az angol pumps elnevezés az olyan női alkalmi cipőkre vonatkozik, melyek magas sarkúak, mégis kényelmesek és elegánsak.

Az angol pumps szó puffogást, dobogást, csapást jelent, és a cipők sarkjának jellegzetes hangjára utal, mikor valaki benne jár.

A legkényelmesebb választás idén is a MOKASZIN és LOAFER, melyek az utcai divat részét jelentik, ezek közül is főleg a vastag talpúak. Nem ritkák a férficipőkre emlékeztető fűzős oxfordcipők, vagy az elegáns csattal díszített monkcipők, valamint a bőrből készült derbycipők sem.

A csizmadivatot illetően, idén divatosak lesznek a COMBCSIZMÁK, a KLASSZIKUS CSIZMÁK,

valamint a KATONAI CSIZMÁKRA emlékeztető darabok is. A legkedveltebb a térd fölé érő csizma, amely főleg a fiatalabb korosztály és a vékonyabb alkatú hölgyek kiváltsága. Főleg miniszoknyával, kötött vagy bőrből készült sorttal ajánlják a divattervezők. Többféle változat is divatos, lehet lábhoz simuló, vagy akár gyűrött és bő felsőrészrel szabva. Egy különleges változat a végig fűzős, úgynevezett muskétás csizma. Mindenképpen válasszunk minél jobb minőségű bőrből készült darabokat, főleg melegbarna vagy bordó színekben.

A cowboycsizmákra emlékeztető, lezser fazonú darabok szára bővebb, és lehet húzott is.

Ha rojtokkal díszítettek, még divatosabbak. Ezeknek a lezserebb daraboknak van egy érdekes elnevezése is, a slouchy boots, ami laza, hanyag kinézetet jelent. Tulajdonképpen ezek a cowboy-core legkedveltebb elemei. Kasmírpulóverekkel, ceruzaszoknyákkal, csőnadragokkal illik viselni.

Egy másik divatos csizmatípus a KATONAI CSIZMA.

Ilyenek a rövid szárú, széles felsőrészrel rendelkező, csatokkal díszített lovaglósizmák is, melyek, ha vérvörös színűek, feldobják a mindennapok egyhangúságát. Ez a színválasztás nem véletlenszerű, ugyanis ez passzol a legjobban az idén divatos szürke árnyalataihoz.

Mint láttuk, a magas sarok még a hideg időszakban is elengedhetetlen, viszont ezúttal főleg a törpe, úgynevezett CICASAROK áll az élen, melynek kényelmessége nem vitatott.

Ha össze akarnánk foglalni, azt mondhatjuk, hogy az idej hideg időszakban főleg a csattal díszített, lapos talpú cipők divatosak.

Ember és állat harmóniája

Őszi vedlés és étrend-kiegészítés

Az őszi vedlés során az állat felkészül a télre, és hosszabb, sűrűbb, lágyabb szőrzetet növeszt, amely kevésbé vezet a hőt, és megvédi a testét a hidegtől. A kutyák évente két szakaszban vedlenek. Míg tavasszal intenzívebb és gyorsabb, ősszel hosszabb a folyamat, de ha gyérül a szőrzet, az komoly betegség jele is lehet.

Szer Pálosy Piroska

Sokan teszik fel a kérdést, hogy miért vedlik a kedvencük még késő ősszel is, a lakásban tartott rövid szőrű eb pedig majdnem folyamatosan? A vedlés a kutya környezethez való alkalmazkodásának biológiai folyamata, ezért ha a megszokottnál jobban hullik a szőre, az egy felnőtt, egészséges kutya esetében természetes, mivel az időjáráshoz igazodva cseréli a bundáját – mondta dr. Pálosi Csaba, a Noé Bártkájája kisállatklinika vezetője. Az őszi szőrhullás augusztus végétől október végéig tart, míg a tavaszi vedlésének kezdete az első melegebb

napokkal kezdődik, míg az ősze a nyár vége felé, a hűvösebb napok beköszöntétől. Bár a vedlés teljesen természetes, nem árt résen lenni, az időtartama ugyanis jelzésértékű lehet. Ha nyolc hétnél is tovább tart, és úgy tűnik, hogy az állat bundája fénytelen, az nem jó jel. Ha emellett kedvetlen és ideges, orvoshoz kell fordulni vele, mert elképzelhető, hogy valamilyen egészségi problémája van. A kopott, matt, gyéresebb szőrzet egyéb betegségek tünete is lehet (külső és belső élősködők, krónikus máj-, vese-, hasnyálmirigy-, hormonháztartás-problémák stb.), ezért nem árt az alaposabb kivizsgálás.

A lakásban tartott, rövid szőrű kutyákra azonban – tacsó, mopsz, francia buldog – jellemző az egész évben tartó, kisebb-nagyobb mértékű szőrhullás. Ráadásul nekik apró, szűrős szőrük van. Mivel lakásban tartják, és csak hosszabb-rövidebb séták alkalmával vannak kitéve a hőingadozásnak, nincs szükségük vastag, téli bundára. Ezt tetézi a lakás melege, ami érthető módon felborítja a házi kedvenc biológiai egyensúlyát, amitől úgy érzi, hogy vedlenie kell. Ezért a folyama-

Fotó: Tamás Csaba

Fotó: Antalfi Imola

tos szőrhullás miatt nem kell aggódni, ha a kutya télen is vedlik, csupán a túlfűtött lakás az oka a folyamatos szőrhullásnak – mondta a szakember.

– Sokat segít a kutyának, ha ebben az időszakban mindennap alaposan átfésülik a bundáját. Egyrészt a kedvenc hálás a kényeztetésért, másrészt ezzel serkenteni lehet a bőr vérkeringését, és eltávolíthatók a már elhalt szőrszálak. A lazacolaj bőr- és szőrbarát termék, mely amellett, hogy puha és csillogó szőrt eredményez, erősíti a szív- és érrendszert, valamint az immunrendszert. Hangsúlyozom, hogy a lazacolajat mindig szájon át kell adni (esetleg ételben). Ezt azért tartom fontosnak hangsúlyozni, mert volt olyan eset is, hogy a gazdi a kutya szőrére kente. Kis testűeknek naponta 1 ml ajánlott hosszú távon, nagy testűeknek 3–6 ml. Általában állatorvosi rendelőkben kapható 250 ml-es kiszerezésben. Az őszi elején egy négyhetes lazacolajkúrát tartva a kutya vedlési ideje lerövidül. A zöldkagyló- és porckivonat pedig elősegíti az ízületek hosszú távú moz-

gékonyágát és rugalmasságát a fokozott fizikai igénybevételnek kitétt kutyák esetében is. A bőr anyagcseréjét javító készítmények is kaphatók az állatorvosi rendelőkben (spot on pipetta, tableta, kapszula stb.).

Fontos, hogy mind a tavaszi, mind az őszi vedlés alatt megfelelő mennyiségű tápanyaghoz jusson a kutya. A hideg évszakra készülve ez kifejezetten lényeges, hiszen ilyenkor az immunrendszerét is erősíteni kell, ezért az sem mindegy, hogy milyen eledelt választ számára a gazda. A téli időszakban magasabb fehérje- és zsírtartalmú táp ajánlott, mert ezekből fedezi a kutya a szervezete számára szükséges tápanyagokat. A minőségi kutyatápok nem tartalmaznak ízfokozókat, sem színezőanyagokat, annál több természetes alapanyag van bennük, amelyek egyrészt elengedhetetlenek a kutya számára, másrészt minden összetevőt megfelelő módon tud hasznosítani a szervezete, így pedig nem kell attól tartani, hogy legyengül vedlés idején vagy a téli hidegben – hangsúlyozta a szakember.

Az asztrológus gondolatai

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Tóth Sándor

Kedves Olvasók!
Idén október 23-tól november 21-ig tartózkodik a Nap a Skorpió jegyében. Fogyatoznak a nappali órák, percek, és ez az óraátállítási mizéria révén még inkább szembetűnik. Egy kis rövid délután, aztán besötétedik, és botorkálhatnánk a sötétben vagy egy gyertyával a kezünkben, ha nem születik meg Thomas Edison. Ez a hónap igazság szerint a befelé fordulásról szólna, de mint oly sok más területet, ezt a szokásunkat is megtagadtuk, elfelejtettük. A

tagadás egy sátni elv. Azt is mondhatnánk, hogy életellenes. Az egészséges ember létezésében az élet igenlését tartjuk normálisnak. Az élet mindig azt keresi, hogy miként lehet megbirkózni a nehézségekkel, hogyan lehetne megoldani azokat a néha hűsbavágó kérdéseket, melyeket időről időre képtelenség kikerülni. Az elkerülés stratégiája hosszú távon elfojtáshoz vezet. Ha valamit elkendőzünk, elrejtünk, eltitkolunk, eltagadunk, az előbb-utóbb belső és külső konfliktushelyzeteket eredményez. Bár tudattalanunk tárhelye óriási, a tapasztalat az, hogy az elnyomott gondolatok, érzések ott belül egyre sűrűsödnek, egy külső tényező segítségével kirobbannak, és pusztító erővel verik szét addig felépített albiztonságunkat. Szétesik a keret, melybe kapaszkodtunk. A megszokott családi vagy munkahelyi környezet felbomlik, és ott maradunk pőrén, kisgyermeki énünk félelemmintázatainak ijesztő díszletei között. Olyan, mintha meghalna bennünk valami. Aztán feleszmélünk, mert az élet akkor is szép, ha abban a pillanatban ezt nem érzékeljük. Tudjuk, hogy a lélek erős, tapasztalata van az újjászületésről, a felemelkedésről, a napfelkeltéről, mely mindig új reményt világít meg a vörös égbolton.

A Skorpió a halál gyermeke. Ő hordozza a legnagyobb félelmet, a legmélyebb sérüléseket, amit ember elviselhet. Nála nincs középút. A vörös és fekete feszületen szenved. Jó esetben a fájdalom tapasztalata formálja, nemesíti. Rossz esetben pedig elpusztítja. Ha a szélsőségsége

energiáját jól irányítja, akkor a legnagyobb mélységeket élheti át, felismeri a helyét és küldetését a néhány évtizedes utazása során. A tévelygő Skorpió elmerülhet a sötétség birodalmában, gyűlölködő, haragos, ellenséges érzések negatív örvényében pusztíthatja önmagát és környezetét. Ha bárki azt gondolja, hogy megúsza, mert benne nincs skorpiósság, akkor van egy rossz hírem: mindenki így vagy úgy, de meg fogja tapasztalni ezt a típusú találkozást. Gondoljunk csak bele: mi az, ami az ember cselekedeteit meghatározza? A vágyai és a félelmei. Azért teszünk meg valamit, mert vágyunk rá, vagy azért nem tesszük meg, mert félünk a következményektől. Valahol azt olvastam, hogy ha minden embernek fégyvert adnának a kezébe, és 24 óráig bármit megethetne büntetlenül, akkor az emberiség egy része nem érné meg a másnapot.

A halálfélelem a mai társadalomban hatványozottan fokozódik. Ezt onnan tudhatjuk, hogy a haldoklót sok esetben magára hagyják. Beinternáltják egy kórházba, aztán várják az értesítést. Régen az emberek otthon, családi körben távoztak. Nem volt nyűg a haldokló nagyszülő vagy szülő. Megvoltak az ilyenkor szokások tradicionális rituálék: siratás, virrasztás, búcsúzás. Előkészítették a lelket a túlvilági utazásra. Csak ezután következett a temetési szertartás. Tisztelték a halált. Tudták, hogy az élet véges. Most is tudják ezt az emberek, de ezt a tudást általában megtagadják, elrejtik. Félnék tőle. Azt gondolják, vagy legalábbis úgy viselkednek, mint egy ragályos betegséggel: ha tehetik, kerülik. Pedig a csecsemő már a születés pillanatában halálra ítéltetik. A halál a nagy beavatás. A nagy misztérium. A kapu, melyen áthalad a lélek. A testünk ruha. Valamilyen magasabb valóság hordozója. Elkopik, elhasználdik, és mi sokszor nem is kíméljük. De ott legbelül van egy utazó, aki örök, akinek semmire sincs szüksége. Se pénzre, se lakásra, se földi javakra. Amit megtapasztal, azt magával viszi az öröklébe vagy az örök kárhozatba. Vagy az újjászületések fénylő csarnokaiba.

Vigyázzanak magukra és egymásra!
Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Okospólót fejlesztenek a PTE-n

Egészségügyi adatok kinyerésére és azonnali internetes továbbítására alkalmas okospóló kifejlesztésébe kezdtek a Pécsi Tudományegyetem (PTE) kutatói.

A PTE közleménye szerint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs (NKFI) Alap támogatásával zajló kutatásban egy olyan okospóló kialakítását tűzték ki célul, amelynek segítségével hiteles egészségügyi adatokat nyerhetnek ki a szakemberek, s az így nyert információk komoly orvosszakmai döntéseket alapozhatnak meg.

A kinyert adatokat az okospóló online módon továbbítja majd a tervek szerint a keletkezésének másodpercében, így az orvos azonnal értékelni tudja azt, és később akár tanácsadás épülhet rá a diétetika és a mozgás tekintetében is.

Kitértek rá: az egyetem egészség tudományi karának Humán Páciens Szimulációs Központjában már telepítettek is egy távfelügyeleti központot, amely különböző célcsoportok esetében fiziológiai paraméter monitorizálását teszi lehetővé krónikus betegségekben, idősellátásban és egészség tudatos páciensek számára.

A folyamatot később a mesterséges intelligencia is segítheti, hiszen az így keletkezett adatbázisok elemzésével olyan applikációk születhetnek, amelyek az átlagfogyasztó számára is könnyen értelmezhetővé tennék az adatokat.

A jelenleg fejlesztés alatt álló okospóló prototípusa várhatóan a jövő év tavaszán készül el. (MTI)

Forrás: Youtube

	1.	KEZDŐ-PONT	SZINTÉN NE ANYAGI TÁMOGATÁS	ANGOL EMBER	ÜRES LERI!	... VÁG (RÉGI GYÓGYMÓDOT HASZNÁL)	MAGAD ELŐRE JUT	ÁRUBURKOLAT SÚLYA	SZAMÁR (MÁR NEMI)	BESZÓLI	VOLT (LATIN)	VONALZÓ-FÉLE PARKERDŐ	HUNYADI LÁSZLÓ NBÁDORA	KATLANBAN VANNAK!	LAPOS EDÉNY
Retz bíboros (Jean-François Paul de Gondî, XVII. sz. író, politikus) gondolatát idézzük a rejtvény fősoraiban.	S														J
		SZOLMIZÁCIÓS HANG		ODA NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS			PORT. SZI-GETCSOP. ÁLLATI FEKHELY					FASOROS ÚT NEHÉZFÉM			
		HELYESLÉS KORTYOLNI-VÁLÓ			A JUPITER HOLDJA RACHMANI-NOV-OPERA					ÖGÖRÖG PIACTÉR HOSSZÚ NŐI SÁL					A KÁLIUM VEGYJELE SZINTÉN
2.	J	REÁLIS	KILÁTÁSBA HELYEZ ELEM PARÁNY		KISFALUDY ... (KÖLTŐNŐ) REMEK, EL-SÖRENDŰ				...POPESCU (SZÍNÉSZNŐ) VILLAMOS BUSZ						ZEUSZ KEDVESE FÉRFINEV (FEBR. 27.)
VÁLTÓT IGAZOLTAT					LENGYEL AUTÓJEL KÖLTŐ (LÁSZLÓ, BÁRÓ)		SKÁLA-KEZDET JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ		PÁRTI FÖLDRAJZI FELFEDEZŐ		ÁLLÓVÍZ Q			ERŐSEBB A KIRÁLYNÁL AZONBAN	
MAGYAR VÁROS				NAURU FŐ-VÁROSA ARAT								ÓPIUM A-LAPANYAGA ELCSENÉS-RE BIZTAT			NULLA SZOPRÁN ÉNEKESNŐ (SYLVIA)
TŰZET MEG-SZÜNTET					MELY IDŐ-PONTBAN? MAGYAR VÁROS			TOLAKODVA HALAD FÉRFINEV (MÁRC. 7.)					MA A SZÍV OL-DALA FELE		
BECÉZETT THOMAS				ÉNEKES (SALVATORE) LÁM			BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ) OLASZ NÉVELŐ				SZIBÉRIAI FOLYAM BANK-BETÉTI			SAPIENTI ... (LATIN) RAJONGVA SZERETŐ	
TEMES-PARTOK! A HÁZBA			HIVATALI MUNKAHELY ... ALDA (SZÍNÉSZ)			VALÓDI SPANYOL ÍRÓ (LEO-POLDO)				ÖRÖKSÉ- JELZŐ LEHET USA-ÍRÓ (LEON)				FRANCIA RT. FELTETT SZÁNDÉK	
		OLASZ SZERELEM KEVÉS VAN BELŐLE				J. WAYNE FILMJE IDEGEN KLÁRA			ÉRDEKLE- LEN ... SVEVO (OLASZ ÍRÓ)						ZODIÁKUS CSILLAG- KÉP
PÁRATLAN KIRÁLY!			PARIPA MI AZ HOGY!		A KLÓR VEGYJELE OROSZ RENDEZŐ		SZAMÁR- BESZÉD HAJ- RÓGZÍTÓ		JEGYZETEL ÜNNEPÉLYE- SEN ÁTAD, IKTAT		ANTIK BAL- KÁNI NÉP SZÍNHÁZI AL- KALMAZOTT				A HIDROGÉN VEGYJELE FOLYADÉK
HASAD A TÓ JEGE			AL-DUNAI VÁROS PÉTER, ... (JUN. 29.)				ELÉG (LATIN) AMERIKAI ÁLLAM (RÓV)					TÖRÖK VÁROS TASHÍT			
120 ÓRA					KICSI A SE- BESSÉGE KEZDŐDK A DÁRIDÓ!			VONAT- PÁLYA CIRKONIUM VEGYJELE					OROSZ VÁROS FOLYADÉK		
LAKATLAN!			PALATINUS MAGYAR AUTÓJEL			GYÜMÖL- CSÖT SZARÍT RÓMAI 50				FOCIS SIKER ZORRO JELE				... KOK (HOLLAND ÚSZÓNÓ) EZER!	
L.N.J.	H														

Október 17-i rejtvényünk megfejtése: **Etiam iustus septies in die cadit. Naponta kétszer botlik még az igaz is.**

Kétfólos hátrányból fordított a Real Madrid

A címvédő Real Madrid kétfólos hátrányból fordítva 5-2-re nyert otthon a játéknap előtt százszázalékos Borussia Dortmund ellen a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakaszának harmadik fordulójában.

Az idei döntő „visszavágóján” a döntőndiák a gólt szerző és gólpaszt adó holland Donyell Malen aktív közreműködésével 2-0-ra vezettek a szünetben, Carlo Ancelotti együttese azonban a második játékrész derekára kiegyenlített – Rüdiger és Vinicius gólja között mindössze 1 perc 43 másodperc telt el. A spanyol sztárscapat a hajrában Vinicius második és harmadik, illetve Lucas Vázquez találatával eldöntötte a három pont sorát.

A Girona keretében először kapott helyet ebben a szezonban Yaakobishvili Antal. Pályára nem lépett, a kispadról nézte végig a klub történetének első BL-győzelmét, amelyet hazai pályán a Slovan Pozsony felett aratott az együttes.

A játéknap meglepetését a VfB Stuttgart szolgáltatta, amely El Bilal Toure 90+2. percben szerzett góljával nyert a Juventus otthonában.

Megőrizte százszázalékos mérlegét az újoncok összecsapásán a Bolognát legyőző Aston Villa, amely így a BL történetének hatodik csapata, amely első három mérkőzését megnyerte a sorozatban.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, 3. forduló: Real Madrid – Borussia Dortmund 5-2, Paris Saint-Germain – PSV Eindhoven 1-1, Juventus – VfB Stuttgart 0-1, Arsenal – Sahtar Donyeck 1-0, Aston Villa – Bologna 2-0, Girona – Slovan Pozsony 2-0, Sturm Graz – Sporting Lisszabon 0-2, AC Milan – Club Brugge 3-1, AS Monaco – Crvena zvezda 5-1.

Kylian Mbappé, a Real Madrid (j) és Marcel Sabitzer, a Borussia Dortmund játékosa a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakaszának harmadik fordulójában játszott Real Madrid – Borussia Dortmund mérkőzésen Madridban 2024. október 22-én
Fotó: MTI/EPA/EFE/Juanjo Martin

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* 4. liga, II. értékcsoport, 7. forduló: Nyáradkarácsoni Szikra – Mezőpágozca 2-0, Alsóidecs – Mezőzáh 2-3, Mezőtőhát – Dedrád 4-1, Mezőgerébenes – Gernyeszeg 6-0, Bátos – Görgénysóakna 3-1, Kerélszentpál – Mezőceked 2-2. Az élcsoport: 1. Görgénysóakna 18 pont, 2. Mezőceked 16, 3. Bátos 15.

* 5. liga, 1. csoport, 7. forduló: Gyulakuta – Lövér 3-2, Harasztkerék – Déda 4-1, Egrestő – Csíkfalva 0-2, Nyáradgálfalva – Jedd 4-2. Az élcsoport: 1. Harasztkerék 21 pont, 2. Jedd 18, 3. Gyulakuta 15.

* 5. liga, 2. csoport, 7. forduló: Désfalva – Vámosgálfalva 7-0, Nyáradkarácson – Somosd 2-6, Csittszentiván – Cintos 6-2, Szászbogács – Magyarsáros 3-4. Az élcsoport: 1. Somosd 18 pont, 2. Magyarsáros 12, 3. Csittszentiván 11.

Ladies-döntetlen Sepsiszentgyörgyön

2-2-es döntetlent ért el az újabban ismét Ladies néven szereplő női labdarúgócsapat a Seps SIC otthonában, a 2. liga 2. csoportjának 5. fordulójában. A sepsiszentgyörgyi csapatnak ez volt az első mérkőzése, amelyet nem veszített el, ráadásul kapott egy hatpontos büntetést is, így most -5 ponttal sereghajtó. A marosvásárhelyi együttesnek négy pontja van, a tízcsapatos mezőnyben a 8. helyen áll, két hét múlva pedig a Szörényvári Drobotát fogadja a Vikendtelepen.

Eredmények: női labdarúgó 2. liga, 2. csoport, 5. forduló: Szörényvári Athletic Drobotă – Aradi UTA 2-1, Temesvári ACS Roma Florin Pădurean – CSU Craiova 7-0, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Marosvásárhelyi Ladies 2-2, Temesvári Politehnica – Campionii FC Argeş Piteşti 3-0.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 8. forduló: Bournemouth – Arsenal 2-0, Fulham – Aston Villa 1-3, Ipswich – Everton 0-2, Liverpool – Chelsea 2-1, Manchester United – Brentford 2-1, Newcastle United – Brighton & Hove Albion 0-1, Nottingham Forest – Crystal Palace 1-0, Southampton – Leicester 2-3, Tottenham – West Ham United 4-1, Wolverhampton – Manchester City 1-2.

Az élcsoport: 1. Liverpool 21 pont, 2. Manchester City 20, 3. Arsenal 17, 4. Aston Villa 17.

* Spanyol La Liga, 10. forduló: Valencia – Las Palmas 2-3, FC Barcelona – Sevilla 5-1, Villarreal – Getafe 1-1, Atlético Madrid – Leganés 3-1, Mallorca – Rayo Vallecano 1-0, Celta Vigo – Real Madrid 1-2, Girona – Real Sociedad 0-1, Osasuna – Betis 1-2, Athletic Bilbao – Espanyol 4-1, Alavés – Valladolid 2-3.

Az élcsoport: 1. FC Barcelona 27 pont, 2. Real Madrid 24, 3. Atlético Madrid 20.

* Olasz Serie A, 8. forduló: Hellas Verona – Monza 0-3, AS Roma – Inter 0-1, Cagliari – Torino 3-2, Lecce – Fiorentina 0-6, Venezia – Atalanta 0-2, Empoli – Napoli 0-1, Juventus – Lazio 1-0, AC Milan – Udinese 1-0, Genoa – Bologna 2-2, Como – Parma 1-1.

Az élcsoport: 1. Napoli 19 pont, 2. Inter 17, 3. Juventus 16.

* Német Bundesliga, 7. forduló: Bayer Leverkusen – Eintracht Frankfurt 2-1, Bayern München – VfB Stuttgart 4-0, Borussia Dortmund – St. Pauli 2-1, Hoffenheim – Bochum 3-1, Freiburg – Augsburg 3-1, Wolfsburg – Werder Bremen 2-4, Mainz – RB Lipcse 0-2, Mönchengladbach – Heidenheim 3-2, Holstein Kiel – Union Berlin 0-2.

Az élcsoport: 1. Bayern München 17 pont, 2. RB Lipcse 17, 3. Freiburg 15.

* Francia Ligue 1, 8. forduló: Montpellier HSC – Olympique Marseille 0-5, Nantes – Nice 1-1, Toulouse – Angers 1-1, Auxerre – Reims 2-1, Le Havre – Lyon 0-4, Paris St. Germain – Strasbourg 4-2, St. Etienne – Lens 0-2, Brest – Stade Rennes 1-1, AS Monaco – Lille 0-0.

Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 20 pont, 2. AS Monaco 20, 3. Olympique Marseille 17.

A Ferencváros a pontszerzés reményében fogadja a Nice-t

A Ferencváros ma abban a reményben fogadja a Nice-t a labdarúgó Európa-liga alapszakaszának harmadik fordulójában, hogy megszerzi első pontját, jobb esetben akár pontjait.

A magyar bajnoknak égető szüksége van erre ahhoz, hogy teljesítse a célként kitűzött továbbjutást, mivel az első két fordulóban egyaránt 2-1-re kikapott a belga RSC Anderlecht vendégeként és hazai pályán az angol Tottenham Hotspurtól.

Az sem utolsó szempont, hogy a zöld-fehérek tulajdonképpen közvetlen riválissal találkoznak, mivel a francia csapat szintén nyeretlen a második számú európai kupasorozatban.

A Ferencváros jó hangulatban várhatja a fontos összecsapást, mert vasárnap úgy is 2-0-ra legyőzte a Fehérvárt, hogy félórát emberhátrányban futballozott.

Az is biztató, hogy továbbra is ontja a gólokat a klub friss igazolása, Saldanha, aki eddigi hét meccsén nyolcszor volt eredményes. Az FTC így annak ellenére vezet a magyar bajnokságot, hogy kevesebb találkozózt játszott riválisainál.

Ezzel szemben a Nice immár egy hónapja nyeretlen. A nizzai gárdának elsősorban a gólszerzéssel gyűlik meg a baja, ugyanis a szeptember 20-án aratott bajnoki sikerét követően lejátszott öt meccsen egyszer sem tudott egynél többször betalálni, így egy vereség mellett négyeszer döntetlent ért el.

A francia bajnokságban nyolcadik Nice az EL-ben 1-1-es döntetlennel rajtolt a spanyol Real Sociedad ellen, majd 4-1-re kikapott az olasz Lazio otthonában, így egy pontjával éppen a Ferencvárost megelőzve 30. az EL tabelláján.

A Ferencváros mindössze másodjára találkozik francia klubbal, az első alkalomról jó emléket őriz, mivel két éve az EL csoportkörében előbb idegenben 1-0-ra verte az AS Monacót, majd hazai pályán 1-1-es döntetlent játszott vele. A Nice először találkozik magyar csapattal.

A második számú európai kupasorozatban a nyolcfordulós alapszakasz első nyolc helyezette közvetlenül a nyolcaddöntőbe jut, a

Ma a televízióban

* 17.30 óra, Konferencialiga: Vikingur Reykjavik – Cercle Brugge (DigiSport 2)

* 19.45 óra, Konferencialiga: Ferencvárosi TC – Nice (M4 Sport), Panathinaikos – Chelsea (DigiSport 2), PAOK Szaloniki – Viktoria Plzen (DigiSport 3), AS Roma – Dinamo Kijev (DigiSport 4)

* 22.00 óra: Glasgow Rangers – FCSB (DigiSport 1), Fenerbahce – Manchester United (DigiSport 2), Tottenham – AZ Alkmaar (DigiSport 3)

Fotó: FTC

9–24. helyezettek pedig oda-visszavágós párharcban küzdenek majd meg a 16 közé jutásért. Az utolsó 12 együttes kiesik. A Ferencváros jelenleg a 31. helyen áll.

A Groupama Arénában 19.45 órakor kezdődő összecsapás a görög Taszosz Szidiropulosz játékezőtől kezdődik, a mérkőzést az M4 Sport televízió közvetíti.

Kétórás késéssel indult Glasgow-ba a FCSB

Nem indult időben a FCSB gépe tegnap: a repülő műszaki gondok miatt kétórás késéssel érkezett meg Pozsonyból. A klubot időben tájékoztatták a problémáról, így a játékosoknak nem kellett a bukaresti repülőtérre várakozniuk. Csak a csapatot vezető stáb ment ki a tervezett időben Otopeni-re intézkedni. Eleinte nem volt egyértelmű, hogy szükséges-e másik charterjáratról gondoskodni, végül kiderült, hogy az eredetileg megrendelt gép üzemeltetője vállalja az utat.

A FCSB Glasgow-ban, a Rangers vendégeként lép pályára ma este 10 órai kezdettel. A bukaresti együttes eddigi mindkét mérkőzését megnyerte – a lett RFS ellen 4-1-re győztek a fővárosiak, majd Szalonikiben hatalmas meglepetésre 1-0-ra verték a PAOK-ot, így a 36 csapatos tabellán a 4. helyen állnak. Ma esti ellenfelük ezzel szemben csak az első fordulóban tudott nyerni (a Malmö ellen, 2-0-ra), a második fordulóban 4-1-re kikapott a Lyon vendégeként, így 3 ponttal a 17. a rangsorban.

A mérkőzést a DigiSport 1 és a Prima Sport 5 televízió közvetíti.

Ez már tényleg a vége?

A klímaváltozás hatásai

Nagy-Bodó Szilárd

Egyre kevesebben kérdőjelezik meg, hogy az emberiségnek mind a klímaváltozással, mind a globális felmelegedéssel szembe kell néznie. Elég csak az elmúlt két hónap időjárására gondolni, és egyből világossá válik, hogy valami nincs rendben. Kár tehát tagadni: benne vagyunk a klímaváltozásban, amely immár visszafordíthatatlan.

Ez nem azt jelenti, hogy ez a vége, még megállítható, nyomatékositotta *Ürge-Vorsatz Diána* klímakutató, környezetvédelmi szakértő, a CEU professzora. A szakember rávilágított arra, hogy az iparosodás óta a Föld klímája 1,3 Celsius-fokot emelkedett, és minden bizonnyal eléri az 1,5 fokot, amiről a tudósok már régóta kongatják a vészharangot. Viszont, ha teszünk annak érdekében, hogy ne emelkedjen tovább, akkor élhető maradhat a Föld. Ha nem teszünk semmit, az ipari forradalomtól számolva 5–6 fokot is emelkedhet a bolygó átlaghőmérséklete. Látjuk, tapasztaljuk, hogy mit eredményez 1,3 fok, felfoghatatlan, hogy mi lenne, ha 5–6 Celsius-fokot emelkedne az átlaghőmérséklet.

És tényleg nem tudni, milyen következményei lennének, hiszen hozzávetőleg 20–40 millió éve volt a Földön ilyen klíma, amikor nemhogy Homo sapiens nem élt, de még emberszabásúak sem, nem volt alkalmas a bolygó az életre, mondta *Ürge-Vorsatz Diána*. A tudósoknak csak nagyon kevés információ áll a rendelkezésükre azzal kapcsolatban, hogy milyen is volt akkor a Föld.

A klímaváltozás következtében eltűnhet a csoki és a kávé, de ez csak a legkisebb probléma. Az emberi szervezet, mint ismeretes, 36 fok körül üzemel, ha ennél melegebb van, még kibírja egy ideig, azonban hosszú távon az ennél nagyobb hőmérséklet elviselhetetlen, mondta a klímakutató, hozzátéve, nem arról van szó, hogy nem akarnak az emberek alkalmazkodni, hanem arról, hogy nem lehet! Jelenleg is vannak a Földön olyan helyek, amelyek nem alkalmasak az életre, például a Szaharásivatagban. Ha nem változtatunk, nem állítjuk meg a klímaváltozást, 2070-re 3,5 milliárd embernek lesz élehetetlen a lakhelye. Lehetne azt mondani, hogy biztosítsunk számukra légkondicionálást, de a legoptimistább gazdasági becslések szerint is akkorra ezen személyek zömének még hűtőszekrénye sem lesz, húzta alá a CEU professzora. Ilyen értelemben két választásuk lesz az embereknek: vagy elmennek, vagy meghalnak. Vagyis a világ fel kell készüljön a tömeges migrációra, és nem csupán 2070-ben, hanem már sokkal hamarabb, mert a klímaváltozás már jelenleg is

érezhető. Európa lakossága kevesebb mint 750 millió, vagyis 2070-re a jelenlegi Európa lakosságának majdnem az ötszöröse lesz kénytelen lakhelyet változtatni!

Tehát tenni kell valamit a klímaváltozás megfékezéséért! Számos módszer van erre, például az, hogy lemondunk a fölösleges luxustermékekről, az ezek biztosította hamis villogásról, null-emissziós alakítjuk át az épületeinket, közlekedés szempontjából a zöldebb alternatívákat választjuk, nem megyünk mindenhol saját autóval, illetve előnyben részesítjük a növényalapú élelmiszereket, sorolta a környezetvédelmi szakember, hozzátéve, hogy ezek a lépések a politikai döntéshozókat is arra fogják ösztönözni, hogy részesítsék előnyben a zöldmegoldásokat.

Ürge-Vorsatz Diána Bécsből Marosvásárhelyre, a DeepDive-ra vonattal érkezett, egyrészt, mert ezzel is csökkenti a saját karbonlábnyomát, óvja a Földet, másrészt, mert időhatékonyabb. Nem kell kimenni a reptérre, nem kell várni két órát, nem kell végigülni a repülést, ami közben folyton el akar adni valami fölösleges dolgot az embernek, és nem kell a reptérről bejutni valahogy a városba. – Felülök a vonatra este, azon alszom, reggel pedig kikapintem megérkezem a célállomásra – mondta a professzor. Ez is bizonyítja, hogy váltani, változtatni kell, és rájövünk arra, hogy ennek pozitív hatása lesz az életünkre. Ez pedig nemcsak a vonat-repülő tekintetében van így, hanem az összes többi szempontból, legyen szó táplálkozásról vagy éppen az autóbicikli kérdéssről. Ezekkel a változtatásokkal óvjuk a Földet, fékezzük az elszabaduló klímaváltozást!

Ürge-Vorsatz Diána

Fotó: Metz Balázs

Magyar és román játékfilmek a 32. Alternative-on

Az Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál immár hagyományosan egyedülálló felületet biztosít a rövidfilmek mellett a nagyjátékfilmek számára is, hogy bemutassák a filmkészítés sokszínűségét és gazdagságát. A november 6–10. között zajló fesztivál szervezői idén is elkötelezték amellett, hogy a rövidfilm program mellett helyet adjanak a magyar és román nagyjátékfilmeknek a Kultúrpalotában.

A 32. Alter-Native fesztiválon látható lesz Moldovai Katalin *Elfogy a levegő* című filmje, az alkotás megtörtént eseményeken alapszik. A Torontóban bemutatott produkció sikere meglepetésként érte a szovátai születésű rendezőt is, bár remélte, hogy univerzális történetével meg tudja ragadni a nézőket. A film a Varsói Nemzetközi Filmfesztiválon három díjat nyert. Moldovai Katalin a fesztivál zsűritagja is, a vetítést követően közönségtalálkozóra kerül sor – Moldovai Katalin, illetve Muhi András producer mesélnek majd az alkotói folyamatról.

Az Alter-Native közönsége idén megnézheti a *Kálmán-napot*, Hajdu Szabolcs magánéleti konfliktusokat boncolgató trilógiájának második részét. Akárcsak az *Ernellék Farkaséknál*, a Kálmán-nap is a színpadról került a filmvászonra.

A Tóth Barnabás által rendezett misztikus pszichothriller, a *Mesterjáték* is látható lesz a fesztiválon. A 2023-ban bemutatott filmben az 1956-os forradalom leverésének napjaiban járunk, a fő cselekmény egy Nyugat felé tartó menekültvonaton játszódik, ahol a szereplők történeti keresztezik egymást, és sorsuk egy mindent eldöntő sakkjátszma során dől el.

A szlovák–cseh–magyar politikai thrillert, a *Hatalom* címűt is levetítik a Kultúrpalotában. Prikler Máttyás második nagyjátékfilmjének kezdőképeiben láthatjuk, hogy befolyásos politikusok egy nem hivatalos vadászatan egy eltévedt golyó végez egy fiatal hajtóval. Akkor indul a nyomozás és a Hatalom története.

A *Lefkovicsek gyászolnak* Breier Ádám első nagyjátékfilmje, melyet 2024 őszén mutattak be. Láthatjuk a történetet, melyben a gyász köze-

pette egy család egymástól elidegenedett tagjai újra egymásra talál. A rendezővel, Breier Ádámmal, aki szintén a fesztivál zsűrijének tagja, a vetítést követően közönségtalálkozóra kerül sor.

A fesztiválon a legkisebbnek is kedveskednek. Fazakas Kinga, M. Tóth Géza: *Bogyó és Babóca 6. – Csengettyűk* történetét is megnézhetjük. De láthatjuk Szőke András legújabb filmjét, a *Brigádnaplót* is. A vígjáték a hetvenes-nyolcvanas évek néha burleszkyszerű mindennapjait mutatja be, célja, hogy a fiatalokat is megszólítsa a humorával.

A román filmipar képviselőjében jelen lesz az Alter-Native-on Andrei Crețulescu *Ext. Autó. Éjszaka (Ext. Mașină. Noaptea)* című alkotása, mely az a fajta film, amiről minél kevesebbet tudunk, annál jobb. Gabi Virginia Șarga, Cătălin Rotaru *Ahová az elefántok mennek (Unde merg elefanții)* című filmjét is levetítik. A cím ellenére egyetlen elefántot sem láthatunk, a film három, élete nehéz időszakát élő szereplő közötti szeretet és barátság története. Az Alter-Native közönsége megnézheti Horia Cucută és George ve Găneaaard *Lezárt ügy (Clasat)* című filmjét is, melyben a főszereplő újságíró egy titokzatos mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalat után nyomoz.

A fesztivál zárófilmje Fazakas Péter krimi-vígjátéka, a *Ma este gyilkolunk*, melynek szereposztásában olyan színészlegendák láthatók, mint Kern András, Koltai Róbert, Pogány Judit, Bánki Gergely, Bodrogi Gyula, Elek Ferenc és Bánsági Ildikó. A fordulatos történet középpontjában egy gyilkosság áll, amely felkavarja az idős művészeket befogadó Pirandello Színházban mindennapjait.

A fesztivál partnerei: a Maros Megyei Tanács, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház.

Fő támogatók: Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala, a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága, a Kultúrminisztérium, a Caritas Alapítvány, a Bethlen Gábor Alap (Magyarország).

További részletek az alternative-iff.ro oldalon.

Amint beköszöntött az ősz, az európai csavargások újabb szakaszát abszolváltuk. Jó, legyen: útra keltünk. Mindig valamilyen nem túlságosan körvonalazott és precíz terv szerint indulunk neki a vándorlásnak – tehát van repülőjegy (vagy más tömegközlekedési eszközre történő helyfoglalás), fősállás, a többi pedig a körülmények és lehetőségek függvényében alakul majd.

Az idei első őszi kirucc célországja Luxemburg volt. Sokat nem tudtunk róla azontúl, hogy nagyhercegség, szinte azt mondanám: városállam, de ennél azért valamivel tágasabb, ámbátor szeretett (vár)megyénknel háromszor kisebb. Most gyorsan belekukkantok a Wikipédiába, és azt mondom: 2586 km², ám lakossága mára meghaladta a 600 ezer lelket. Mint egyes jól értesült kommentátorok tudatták velünk, 160 nemzetiség lakja a nagyherceg udvarát. Hegyes-dombos ország a Mosel völgyében. Európa szívében.

Köze is van hozzánk, ugyanis egykori 12. századi lakóinak egy része a szegénység vagy társadalmi nyugtalanságok miatt igent mondott II. Géza magyar király hívó szavára, és áttelepült – ki tudja, miféle viszonytagságok és mennyi idő – hónapok, évek, akár kétnemzedéknyi idő alatt Erdélybe, magával hozva nyelvét, egy őnémet dialektust, szokásait, belső rendjét. Ők a mai (tegnapi – hiszen már csak töredéke él nálunk) erdélyi szászok ősei-elei.

Persze van későbbi kapcsolat is. Nemzedékek például, amelyet a román rádió és

tévé Gică Petrescuval és Margareta Pîslaruval kényeztetett el, nem nagyon kért ebből a Dan Spătaru-s danából, inkább a Radio Luxembourgból préselte ki a 20. század második felének világi zenéjét, Beatleseket és Rolling Stoneseket. Meg aztán ha nézed az RTL-t, abban a rövidítésben is ott rejtezik Luxemburg.

A várost mély árok szeli ketté (Alzette völgye), a két partot hidak sokasága köti össze, a viaduktok a város „felhőkarcolói”. Ott az árok mélye, a Grund, ma Luxemburg legdrágább lakásait öleli fel, egykor munkáslakások, szegény emberek lakhelye volt, amit kipofozva luxuslakásokká alakítottak át. Széles terek, nem túlakadók emlékművek, köztük a néhány éve felavatott holokauszt-emlékmű a Roosevelt téren, amit egy lengyel-izraeli túlélő szobrász, Shlomo Slesinger készített. Friss virágok a szobor talapzatán. Bevallom, nem tudtam, hogy Luxemburgot is elfoglalta a hitleri had, s innen is elhurcolták a zsidókat. (Miért is tettek volna kivételt?)

Az árok láttán panaszra nincs lehetőség. Csak hápogni tud a turista. Óriási ütemű építkezés folyik, itt minden európai kőműves, ács, szerelő munkát kaphat.

Ma az Európai Unió harmadik legfontosabb központja. Emitt székel az Európai Leg-

felsőbb Bíróság, mely az EU igazságszolgáltatásának legfelső fóruma. A városban ennek megfelelően új, modern városnegyed fejlődött ki, a Kirchberg, ahol a bíróság mellett ma már az egyetem, a nemzeti könyvtár, a filharmonia új székháza emelkedik. Egyetlen kényelmes, halk villamos vonala köti össze a végeket „hosszában”, átszelheted a várost kb. egy óra alatt. (A tömegközle-

kedés ingyenes az egész ország területén!) Rengeteg a látnivaló, múzeumok, színház, elegáns üzletek, óriási pályaudvar, melynek stílusa – akár egy templom – jellemző a Mosel vidékére. Ugyanígy a vasútállomás Metzben is, de a távolabbi Colmarban is, melyek már francia földön vannak.

S ha már a franciákat emlegettem, el kell árulnom, hogy nem elégedtünk meg Luxemburggal, hanem 50 perces körzetben több helyre is kicsapongtunk vonattal. (Ez amúgy is szokásunkká vált, mióta Olaszországban kb. 20 éve felfedeztük, hogy a vonat tiszta, rendezett, kényelmes, gyors és viszonylag olcsó, sűrű helyi járatokkal áll a közönség rendelkezésére.) Átugrottunk Metzbe, megtekinteni a csodálatos gótikus homokszínű katedrális, üldögéltünk az enyhe, hol erős, hol napfényes őszi parkban, és egy másik napon a Németország legrégebbi városa

Csatangolás az őszben

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

címmel büszkélkedő Trierbe látogattunk el. A Porta Nigra egykori római castrum századoktól átvészelt kapuerődítménye a középkorban egy egész város lakosságának volt menedéke a háborúk elől. A bazilika román kori, óriási méretű püspöki székesegyház, melyek belsejét a barokk szobrászat teszi még látványosabbá. Piactere talán a középkor óta változatlan. Nyüzsgése is. Minden emlékműve rendbe tett, hiszen a germánok földjén maradtak meg a leginkább a római hódítás emlékei: amfiteátrum, therma, azaz fürdő és a már említett fekete kapu.

Ahol lehetett, képeslapokat vásároltam, azt hiszem, évek óta én voltam a legszorgalmasabb fosztogatója a képeslapos forgóállványoknak. Viszont midőn átvonatoztunk (20 perc) az utolsó napon a közeli Arlonba (Belgium), itt már szombaton nem volt nyitva egyetlen lapárus sem. Viszont a hegyes-völgyes kisvárosban megtaláltuk Belgium első zsinagógáját, melyet az 1860-as években építettek az akkor már az emancipáció útjára lépett francia nyelvű izraeliták. Vásárhelyen is ugyanebben az időben történt az első imaház építése. (Csak még nem tudtak franciául.)

A vidéket különben Lotharingiának is hívták, hiszen ezt az országrészt kapta a birodalom felosztásakor Nagy Károly egyik fia, I. Lothar, s állandó vetélkedés tárgyát képezte a német és francia monarchiák/birodalmak között. Mára négy-öt ország osztozik e borokat termő, gazdag vidéken. A múltat pedig békévé oldja az emlékezés.

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály közleménye

Az adó- és pénzügyi osztály **2024. november 5-én 12 órai kezdettel** a Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén nyilvános árverést szervez az alábbi ingó javak értékesítésére:

Sicar SF1 típusú famaró gép, kikiáltási ár: 8.061 lej; gyalugép, kikiáltási ár: 8.559 lej; körfűrész, kikiáltási ár: 1.799 lej; marógép, kikiáltási ár: 1.933 lej; Holzmann típusú háromsákos elszívóberendezés, kikiáltási ár: 1.379 lej; 2004-es Mercedes A180 személygépkocsi, kikiáltási ár: 4.450 lej; 2002-es Ford Fusion személygépkocsi, kikiáltási ár: 3.021 lej; 2002-es Opel Astra, kikiáltási ár: 2.980 lej; 2006-os Skoda Fabia, kikiáltási ár: 2.239 lej.

Az árak nem tartalmazzák a héát.

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a meghirdetett ingóságokra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fenti jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszentmártoni Kincstárba az IBAN RO02TREZ479506701XXXXXX számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, adószám 4322696 –, vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegről, az ajánlattevőt képviselő személy nevére meghatalmazást, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: 2024. október 24.

A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Küküllőszéplak, Dicsőszentmárton, Radnót és Kőrödszentmárton polgármesteri hivatalában, valamint megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is.

Bővebb felvilágosítással a székhelyen, az adóbegyűjtő és végrehajtói irodában vagy a 0265/443-312-es telefonszámon szolgál Sándor Ioan pénzügyi ellenőr.

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
gaga
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiotér

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A THEREZIA TEJGYÁR KARBANTARTÓ VILLANYSZERE-LŐT alkalmaz. Érdeklődni és jelentkezni a 0265/322-440, 0749-228-434 telefonszámokon vagy a therezia@therezia.ro e-mail-címen lehet. (68156)

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények, reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

KÚTYŰRÜKET árulunk. Tel. 0765-385-595. (24202-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK kinti-benti meszelést vagy bármilyen kisebb javítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0748-337-661. (24235)

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vasmunkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (24179)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádógosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, András. (24234)

ELHALÁLOZÁS

*Fényes csillag ragyog nyugodt tó vizén,
Nem hullámszik már, nem fújja a szél.
Sejtelmes sötétben suttognak a fák,
Valaki elment, érzi a világ.*

Mély megrendüléssel fogadtam szeretett barátom,

id. NAGY SÁNDOR
(szerszámlakatos)

elhunytának hírért. Isten veled, Öreg!

László Ferenc. (24241-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétem Ildikónak és Emiliának szeretett édesapjuk,

BĂDESCU NICOLAE

elhunytja miatti fájdalomukban.

Jakab Katalin. (p.-I)

Mély megrendüléssel értesültem nagyrabecsült kollégám,

KRISTÁLY LAJOS

csíkszentdomokosi zenetanár haláláról. Nyugodjon békében!

Őszinte részvétem dr. Kristály Dórának és gyászoló családjának.

Mészáros Irén és családja. (24269-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- információ	- vidék	- 0265/929
- általános	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet		- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Sürgősségi szolgálat:	- központ	- 0265/208-800
- gyermekeknek		- 08008 208-888
Marosvásárhelyi	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
Polgármesteri Hivatal	• Vasútállomás	- 0265/236-284
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat,	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	
8-16 óra között:	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
• Optika-Optofarm		- 0744-282-710
- 0265/212-304	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
- 0265/312 436	• koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
- 0265/250-120	• koszorúk	- 0745-606-269
- 0265/263 351	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Optolens szemsebészet	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Dora Optics		- 0265/262-907
• Dora Medicals		
• Radiológia, echográfia		
Dr. Jeremiás István		
- 0265/222- 446		
• Prefektúra		
- 0265/266-801		
• DIGI		
- 0365/400-401		
- 0365/400-404		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

XVII. IN MEMORIAM LEITMAN ZSOLT

TIBERIUS FESTIVAL

Muzica de cameră e pentru toți!
A kamarazene mindenkié!
Chamber music is for everyone!

November 10-17 Noiembrie
Kulturpalota - Palatul Culturii
Târgu Mureș - Marosvásárhely
Intrarea liberă / Ingyenes belépő / Free entrance

INTERNATIONAL CHAMBER MUSIC FESTIVAL

Gilles Apap – violin (FRA)
Balint Janos – flute (HUN)
Frank van de Laar – piano (NED)
Culyás Márta – piano (HUN)
Bordos Kinga – piano (ROU)
Munkacsí Dora – piano (ROU)
Anastasia Safonova – piano (RUS)
Emanuela Szigeti – piano (ROU)
Nagy Mozes – clarinet (HUN)
Tomasz Mate – cello (HUN)
David Tamas – violin (SUD)
Kiss Peter – piano (HUN)
Luiza Sello – flute (ITA)
Da vai duo (NED-RUS)
Fidelio quartet (USA-HUN-JAP)
Filip Papa – violoncel (ROU)
Skultety Matyas – cello (HUN)
Qsimun Saxophone Quartet (ESP)
Luis Fernando Perez – piano (ESP)
Francis Gallagher – violin / viola (GBR)
Lakatos Gyorgy – bassoon (HUN)
Fejer Hunor – violin (HUN)
Nagy Krisztina – piano (HUN)
Fulei Balazs – piano (HUN)
Christophe Alvarez – piano (ESP)
Angletten quartet (ESP)
Tiberius quartet (ROU)
Kostyak Elod – cello (ROU)
Kostyak Marton – double bass (ROU)

Exhibition by
Bodoni Zsolt & Herman Levente

DORA OPTICS

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás
esetén.

www.doraoptics.ro ☎ 0733 553 976

Pontosítás

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

a Népújságban október 10-én megjelent álláshirdetésével, a villany-szerelői versenyvizsgával kapcsolatosan a következőket pontosítja:

- jelentkezési határidő: november 5., 15 óra.

A versenyvizsga időpontja: november 8., 10 óra.

Bővebb tájékoztatás a

www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera
honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

**MAGYAR
VILÁG**

CSÜTÖRTÖK 17⁵⁰

ETV
ERDELY TV

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

ALTER-NATIVE

International Short Film Festival / Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj / Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál

Cultural Palace / Palatul Culturii
Kulturpalota Târgu Mureș
Marosvásárhely
Romania
6-10 November

Organizator
Organizator
Sponsor
www.alternativeiff.ro

Partners
Parteneri
Parteneri

ESTIMABIL
JURISTIAN
MUREȘ

Asociația de Film și Televiziune
Asociația de Film și Televiziune

CCS

FINANCED BY • FINANȚAT DE • TĂBOGATÓK

SPONSORS • SPONSORI • SZPONSOROK

MEGAFINANCER • PARTENER MEDIA • MEDIA PARTNEREK

CINEFAN **NÉPÚJSÁG** **punctul** **post Maros** **ETV** **ERDELY FM** **Marosvásárhelyi Rádió Románia** **Magice TV**